

L.L. 26 A.D.V.O.N



Het aftellen is begonnen

Vanaf deze week start ons weekblad met een verkiezingsbijlage. U krijgt er – vanzelfsprekend – een voorstelling van de kandidatenlijsten, maar u vindt er ook meer algemene informatie in terug zoals een debatagenda en perscommentaren. WIJ wenst haar lezers drukke, maar bovenal boeiende dagen!

Lees blz. 18-20

De redactie

Maandag 15 maart 1999 kan voortaan in de geschiedenisboeken worden ingeschreven. Voor het eerst in het bestaan van de Europese Unie moet de Europese Commissie opstappen. Een Comité van Wijzen publiceerde vorige maandag een rapport van 144 bladzijden waarin blad na blad, woord na woord de Commissie genadeloos wordt aangevallen. De Franse en Duitse commissarissen Cresson en Wulf-Matthies worden heel uitdrukkelijk van favoritisme en vriendjespolitiek beschuldigd. De Portugees Pinheiro krijgt een veeg uit de pan omdat hij zijn schoonbroer een baantje bezorgde. De commissarissen Liikanen, Marin én Santer worden vrijgepleit van nepotisme. Veel zwaarder weegt dat het Comité van Wijzen nauwgezet alle recente fraudegevallen onderzocht en daarbij tot de conclusie komt dat in zowat alle dossiers de commissarissen de greep op hun administratie verloren, geen zicht hebben op wat er zich onder hen afspeelde, niet reageerden op beschuldigingen van persmensen en/of parlementsleden. Dit alles is een ideale biotoop voor gesjoemel, fraude en wanbeheer. Ook commissaris Karel Van Miert is in hetzelfde bedje ziek. Hem wordt verweten tussen 1991 en 1995 als commissaris voor Personeelszaken niet

doortastend te hebben opgetreden in de zaak van de toerismefraude. Van Miert reageerde dinsdagmorgen totaal ongepast en arrogant in het VRT-programma *Voor de dag* en is blijkbaar elke band met de reële wereld kwijt.

Wat nu? DeVolksunie wil dat er een nieuwe Commissie wordt aangesteld die als enige taak heeft de rotzooi op te ruimen. Europa's instellingen moeten worden afgestoft. Wanbeheer is een systeem geworden. Het Comité van Wijzen stelt zelfs dat er in de hele Commissie met moeite iemand kan gevonden worden die ook maar enig gevoel voor verantwoordelijkheid vertoont. Nochtans is de democratie gestoeld op het nemen van verantwoordelijkheid. Als er geen verantwoordelijkheid meer is, komt de democratie in gevaar. De boel opkuisen dus. Wellicht betekent dit dat ook de toetredingsonderhandelingen bevroren worden. Het is nu al duidelijk dat de EU-instellingen aan een grote schoonmaak toe zijn. Pas nadien kunnen nieuwe landen toetreden. Hoe dan ook moet voorkomen worden dat de grote politieke families, socialisten en christen-democraten snel tot de orde van de dag terugkeren en doen alsof er niets aan de hand is.

Bart Staes

(lees door blz. 2)

Er doen de wildste geruchten de ronde over geheimgehouden opiniepeilingen. Daarbij wordt het Vlaams Blok scores toegemeten die fabelachtige hoogten bereiken. Vooral in Antwerpen zou de kiezer de kaarten nog wilder dan op vorige zwarte zondagen door elkaar schudden. Eerlijk gezegd, wij hebben nog geen enkele van die peilingen onder ogen gekregen, laat staan resultaten zwart op wit bekeken. Zeer zeker is het

Vlaams Blok in de voorbije jaren slapend rijk geworden, alles wat het Blok mee kan zitten, zit haar ook mee. De echte of

vermeende politieke schandalen zetten de getergde burger aan om uit protest tegen de rotte boel voor een partij te kiezen die nog een ongeschonden naam heeft. Het Blok weet dat en speelt daar handig op in, ze vertaalt haar positie als de strijd van één tegen allen; die allen zijn al de corrupte anderen.

En het Blok heeft toekomst. De moeilijke integratie van vreemdelingen zal voor genoeg spanning en ongemak blijven zorgen dat aanwakkeren nauwelijks hoeft, nog meer ongenoegen werkt lonend voor een partij als het Blok. Zo lonend dat anti-migrant-zijn haar voornaamste doel is geworden. Wij moeten onszelf daarover

Dubbelzinnigheid troef

geen verhaaltjes wijsmaken, wat ooit als een nationalistische protestpartij begon, is niet meer dan een volwassen anti-migrantpartij. Daar bestaat, gezien de wereld waarin wij leven, een brede markt voor; hier, in Europa en overal in de wereld.

Het Blok, en het is treurig dat die partij zich nog steeds *Vlaams* durft te noemen, is allesbehalve een Vlaamse partij want zij

predikt een programma dat on-Vlaams is. Dat beseffen steeds en meer van haar traditionele militanten, reeds tien jaar geleden stapte een handvol vooraanstaanden om die reden uit het hoogste Blok-bestuur. Hoe duidelijker die partij haar oorspronkelijke bestaansredenen verlaat hoe meer militanten haar zullen verlaten. Niet meteen, maar druppelsgewijs. Hier en daar treden reeds kleine moeilijkheden op, zoals nu blijkt in de kiesomschrijving Oostende-Diksmuide-Veurne-Ieper. Wie geen echte anti-migrant is, stelt zich vragen over het nut van het Blok als Vlaamse partij. Zo is de tweetalige campagne in Brussel niet gericht om verfranste Brus-

selaars te bereiken maar om Franstalig extreem rechts in te pikken. Ook dat zit nationalistische militanten hoog.

Het Blok wijst elke pacifistische traditie, Vlaanderen zo dierbaar, radicaal af. In het Vlaams parlement verdedigden haar woordvoerders het behoud van de kernraketten in Vlaanderen. Ook aan verdere stappen in de staatsvorming doet het Blok niet mee, de partij verliet het Vlaams parlement nog voor de teksten van de commissie *Staatshervorming* ter stemming werden neergelegd. Nee, het Blok ligt niet wakker van Vlaamse aangelegenheden en weigert bovendien te zien hoe de Vlaamse volksvertegenwoordiging en de Vlaamse beweging steeds vaker op dezelfde golfengete zitten.

Het Blok wil vooral zijn profiel van anti-vreemdenpartij scherper stellen. Ook in haar huis-aan-huis-pamflet over de onveiligheid het aantal revolvers, gemaskerden en doodskisten geteld? Het krantje stak goed in mekaar, juicht Mark Grammens in 't *Pallietkerke*. De man steekt zijn lof, via een onbekende derde, voor de Vlaams Blok-equipe niet onder stoelen of banken. Vooral het „Vlaams denkwerk van Guido Tastenhoye en conservatief denkwerk van het modelgezin Bellèn-Colen“, zinnen dhr. Grammens. Als ingewijde weet hij dat er eerstdaags een pamflet komt „met het accent op de Vlaamse eisen, grotendeels in elkaar gestoken door Tastenhoye“...

Bij de andere partijen ziet Grammens slechts slogans „die niet, zoals de pamfletten van het Vlaams Blok, tot het **verstand** van de kiezer appelleren“... (vetjes van de auteur!) Als er nu één partij is die op de gevoelens en niet op het verstand van de kiezer speelt dan toch wel het Blok zeker!

Invloedrijke publicisten als Grammens moeten weten wat zij met dergelijke praat aanrichten. Dat zij als verstokte anti-Belgicisten dit koninkrijk zo snel mogelijk willen zien verdwijnen is hun goed recht, maar dat zij er omwille van dit verlangen een ideeëngoed bijnemen dat veel verder reikt dan een oplossing voor het migrantenprobleem is ronduit onwaardig. Of kan met het Blok-programma aan *shopping* gedaan worden? Dat doet alvast Guido Tastenhoye die bij zijn Blok-aantreden verklaarde: „De 70-punten bieden een reeks voorstellen om het vreemdelingenprobleem op te lossen, maar behoren niet tot het programma van de partij.“

Welke vooraanstaande Vlaamse beweging onmaskert deze dubbelzinnigheid? Wat zij praktisch inhoudt ondervond die gewraakte Vlaams Blok-jongere met een Vlaamse vader en een Marokkaanse moeder!

Maurits van Liedekerke

0800/30201

Sinds vorige week kan u op bovenstaand nummer terecht met al uw vragen over de Vlaamse overheid. De Vlaamse infolijn is immers een feit. Van 9u. 's ochtends tot 19u. 's avonds staat een telefoonpanel voor al uw vragen open. Bouwpremies, studietoelagen, milieuvergunningen, ... Rechten, plichten, regels en uitzonderingen: een telefoontje naar

dit gratis nummer en een vriendelijke stem aan de andere kant van de lijn helpt u verder. Middels een indrukwekkende informatiecampaigned zal u de komende weken vertrouwd gemaakt worden met dit initiatief. Toch een kleine bedenking bij dit - tigste informatienummer: nog even en de Vlaming heeft een aparte infolijn nodig voor het bereiken van alle andere infolijnen.

Campagne

„De Vlaamse regering – nooit karig qua zelfbewustzijn – plezierde zichzelf met een ware monstercampagne om mee te delen hoe voortreffelijk zij Vlaanderen bestuurt en hoe gelukkig wij daarmee wel mogen zijn. (...) Die Vlaamse campagne; ze plaveide ettelijke vierkante meter vol in de pers en toonde televisiespotjes die zozeer een *feel good*-sfeertje moeten creëren, dat het eerst wel lijkt alsof ze iets cholesterolarms zonder meervoudig onverzadigde vetzuren of een weldaad uit de *Laboratoires Garnier* gaan aanprijzen.”

Marc Reynebeau in *Knack* van 10 maart 1999.

◆ DOORDEWEEKS ◆

(vervolg van blz. 1)

De boel opruimen!

■ Per gereden km. betaalt de autogebruiker welgeteld 4,1 fr. aan **belastingen**.

■ Eén op drie sociale woningen in Brussel heeft een **onveilig** warmwatertoestel.

■ Geen enkele Vlaamse politieke partij wil Paul Marchal en zijn PNPb aan de nodige **handtekeningen** helpen om deel te mogen nemen aan de verkiezingen.

■ Na jarenlange goede voornemens krijgen de omwonenden van kerncentrales nu eindelijk **Jodlumbulletten**.

■ Antoine Denert, de burgemeester van Kruibeke, vervoegt **opnieuw** de rangen van de VU.

■ Zondag 21 maart is het **Vlaanderendag**. De Vlaamse regering doet flink mee. Als minister-kandidaten hun kabinetten openstellen voor het grote publiek, zijn de kosten eraan verbonden dan verkiezingsuitgaven?

■ Binnenkort zullen ook de GSM-nummers vermeld staan in de zgn. Witte Gids. Telefoneren met een mobiel toestel zou overigens **verslavend** zijn.

■ Het bisdom Hasselt zal een nieuwe bouwaanvraag indienen voor het klooster in Ogrimbe.

■ Filmkenner Roland Lommé duwt de open stadslijst VU-VLD-Onafhankelijken in Brussel.

■ De SP zal het **homohuwelijk** in haar verkiezingsprogramma opnemen.

■ **Tot slot:** in paginagrote krantenadvertenties onder de kop 'Eendracht maakt whisky' werd vorige week de geboorte van de Coburg 1830 bekendgemaakt. Het bleek om een grap van enkele reclamejongens te gaan. En wij ons alweer kwàad gemaakt ...

De val van de Commissie betekent hoe dan ook een overwinning voor het Europees parlement maar heel in het bijzonder voor de kleinere fracties en de zogenaamde "backbenchers". Volksunie-Europarlementslid Nelly MAES komt versterkt uit de confrontatie tussen parlement en commissie. Sinds haar aantreden op 16 oktober 1998 beet zij zich in het fraudedossier vast. Haar eerste dossier was de zaak van de ECHO-fraude waarbij er vier fictieve contracten werden afgesloten voor humanitaire hulp aan Bosnië, Ruanda en Burundi. Eind december bracht onze Euro-vrouw als allereerste de Leonardo da Vinci-zaak uit. Op 7 januari 1999 trok ze met een klacht naar het Brussels parket, dat enkele weken later Jean Van Espen tot onderzoeksrechter aanstelde. De VU in het Europees Parlement heeft een duidelijke politieke lijn gevolgd. De partij was mede-indiener van een eerste motie van wantrouwen, ze voelde zich niet te beroerd om ook de tekst goed te keuren die

een Comité van Wijzen instelde. Daarmee onderscheidde de VU zich duidelijk van de Groenen, die nog voor de Wijzen hun eerste letter op papier zetten, de hele zaak als een doofpotoperatie afdeden. De VU stapte ook nooit mee in het scenario van socialisten en christen-democraten die aarzelden, de hele zaak knap vervelend vonden en de eigen commissarissen zolang als mogelijk in bescherming hielden. De VU liet niet af, ze bleef storm lopen tegen de Commissie. Niet emotioneel, niet onverantwoord maar met sterke dossiers. Dat heeft geloond. Op de korte tijd dat Nelly Maes in het EP zetel verwerfde ze naam en faam omwille van haar gedegen dossierkennis, politieke moed en een hoge efficiëntie. Maes is in het Europees Parlement geen grijze muis, integendeel. Ze wordt gewaardeerd en gevreesd. Ze treedt daarmee in de rijke traditie van haar voorgangers Coppieters, Vandemeulebroucke en Kuijpers.

Bart Staes

BEVRIEZING MAP

De Vlaamse regering heeft de uitvoering van het *Tweede Mestactieplan* (MAPII) tot na de verkiezingen uitgesteld. De uitvoering van MAP II wordt afhankelijk gemaakt van de goedkeuring van de Europese commissie (EC). Deze moet zich - na klacht van de milieubeweging - uitspreken over vergoedingen aan landbouwers wegens inkomensverlies. In het *Tweede Mestactieplan* wordt in een nieuw mestdecreet, een individuele milieubeleidsvereenkomst met de Mest-

bank en een collectieve overeenkomst met de agro-industrie voorzien. De Boerenbond eist daartegenover vergoedingen omdat MAP-bis andermaal tot inkomensverlies zou leiden. Omdat de EC zich daarover nog moet uitspreken, wordt MAPII uitgesteld. Uiteraard behoeden de meerderheidspartijen zich daarmee voor een electorale angel. De milieubeweging wil dat de Vlaamse socialisten een strakkere houding aannemen, de Boerenbond werkt in op de CVP-fractie om de bemestingsnormen te versoepelen. In



M. Celis

Waar men gaat langs Vlaamse wegen komt men te pas en te onpas Tom Lanoye weer tegen...



Redmond

Waarde Heer Hoofdredacteur,

Vriend De Liedekerken, daar dampst mij de koekoek! Letterlijk deze keer. Zaterdag jl. was ik immers vol goede moed in mijnen tuin gaan werken. Ik had mij daarbij het voornemen gemaakt om mijn peloes om te steken en er een groententuin van te maken. Met die millenniumpoeplas in het vooruitzicht kunt ge immers maar beter zelf in uw productie voorzien. Alles ging rustig totdat ook de Bruine Maesen en zijn gevolg het nodig vonden om in hunnen hof te gaan werken. 't Is te zeggen:

lawaai gaan te maken. Ze zetten Radio vint-é-un zo hard mogelijk omdat ze sinds kort Frans aan het leren zijn om demol te vangen. Ze verdenken mij ervan dat ik het beest op hun land heb gezet. Terecht: blinde mollen horen bij blinde vinken, De Liedekerken en daarom heb ik hun ongeluk een handje geholpen. De Bruine zelf ging zijn gazon afrijden, maar was vergeten de olie van zijn machien te vervangen. Drie minuten later stonden zijn grasmachien en mijn tuinhuis in lichterlaaie. Inmiddels was ook de Rooie Rutten op het toneel verschenen met een petitie voor gratis PWA'ers. Ik heb - mijn zomers humeur was helaas naar de knoppen, De Liedekerken - hem een schop met mijn schop gegeven, hem bedankt voor het goede voorbeeld en

ben er eentje gaan drinken in 'De Meter'. Eentje teveel waarschijnlijk want toen ik 's zondags weer wakker werd had ik mijn tuinbroek nog aan en wilde Ludwina mij niet uit het stalleke laten. „Als ge het varken wilt uithangen, dan moet ge daar de gevolgen van dragen” schreeuwde ze. Vriend De Liedekerken, dankzij onzen Adam - die ik eerst een nieuwe fiets heb moeten beloven - ben ik uit deze netelige positie gekomen en kan ik u schrijven van bij mijn moeder. Ik ben er zeker van, vriend van het schrijvend legioen, dat uw bemiddeling van honderd procent waarde zal zijn. Uw hopeloze,

De Gele Geeraerts

◆ DOORDEWEEKS ◆

West-Vlaanderen om van dit museum meer te maken dan een toeristische attractie. Het project zal gaandeweg plaats bieden aan een internationaal vredesoverlegplatform.”

Voor prof. Luc De Vos, coördinator van het hele gebeuren, is het museum meer dan een oorlogsmuseum. „Het is het museum van de Vlaamse ontvoogding. En het monument staat voor fundamentele waarden zoals vrede, vrijheid en verdraagzaamheid. Ik denk dat alle Vlamingen, ongeacht politieke ideologie of geloof, achter deze idealen kunnen staan. Althans, dat hoop ik.”

Voor Vlaams minister-president Luc Van den Brande (CVP) is de IJzertoren „over alle ideologische grenzen heen uitgegroeid tot een stenen symbool van de emancipatie van onze gemeenschap. De bezoekers zullen begrip, waarschijnlijk sympathie en hopelijk enthousiasme voor de Vlaamse zaak opbrengen.”

Van den Brande maakte bekend dat de Vlaamse regering 33, 8 miljoen fr. steun verleende voor de realisatie van het project. „Laat dit museum alle Vlamingen, ja heel de wereld, blijvend herinneren aan de diepe pacifistische en sociale wortels van de Vlaamse beweging.”

SEPARATISME?

Een fiera IJzerbedevaartvoorzitter Lionel Vandenberghe wees op de inbreng van een nieuwe generatie Comitéleden. Hij dankte het Vlaams parlement, de Vlaamse regering, in het bijzonder de minister-president en de ministers bevoegd voor monumentenzorg Johan Sauwens (VU) en Luc Martens (CVP). „Ze steunden het initiatief niet alleen moreel, maar ook door het toekennen van subsidies.” Vandenberghe had ook veel lof voor de „anonieme flamingant die zijn Toren zowel bij de bouw als de restauratie bleef steunen.” De voorzitter dankte ook de begeleidingscommissie o.l.v. de 'neutrale' historicus Luc De Vos die op de belangrijke inbreng van historici als Frans-Jos Verdoodt, Luc Vande Weyer en Walter Deconinck kon rekenen. Vandenberghe loofde vooral ondervoorzitter Carlos Van Louwe, die „zich met hart en ziel, met gedrevenheid en grote deskundigheid voor de realisatie van dit project heeft ingezet.” Voor Vandenberghe is de IJzertoren niet alleen een vredesmonument, maar symboliseert ze in het bijzonder „de tragedie van de gewone soldaat wiens rechten door de Belgische overheid miskend werden.” Vandaag, echter, „stevent de Vlaamse beweging zonder geweld, met verdraagzaamheid en de democratie respecterend op haar doel af. De tijd is definitief voorbij dat de Franstaligen hun wil aan een meerderheid in dit land kunnen opleggen. Dit heeft niets met communautaire avon-

turen, maar alles met democratie te maken. De in het Vlaams parlement goedgekeurde resoluties zijn niet revolutionair. De Franstaligen moeten beseffen dat het inderdaad separatisme wordt als ze zich tegen een grondwetsherziening blijven verzetten.”

VERLENGING LOOPBAAN

De meerderheidspartijen zijn van plan om het aantal dienstjaren van leerkrachten in het basisonderwijs te verlengen. Daarbij zouden de weddes van onderwijzers en regenten worden gelijkgesteld. Daartegen is de VU niet gekant. De Vlaamse parlementsleden Kris Van Dyck en Chris Vandembroeke verzetten zich wel tegen de verlenging van het aantal dienstjaren voor leerkrachten. „De VU pleit resoluut voor de vrijwillige mogelijkheid van een vervroegde uitstap.”



Zwanenzang voor Oskar...



3

Na de goedkeuring van de communautaire resoluties in het Vlaams parlement, woedt het debat verder. Misverstanden, een defensieve opstelling en een onbegrijpelijke, neerbuigende houding tegenover de wens van Vlaanderen vormen er de ingrediënten van.

Dehaene en Simonet

Het misprijzen van premier Dehaene voor het jarenlange werk in de commissie Staatshervorming, voorgezeten door Johan Sauwens (VU), tart alle verbeelding. Dehaene vergeleek het debat in het Vlaams parlement met aftandse Davidsfondscongressen. De premier haalde niet enkel vernederend uit naar de grootste cultuurvereniging van Vlaanderen, hij gleed ook lelijk uit, want stelde zich alles behalve neutraal op. Blijkbaar is hij enkel neutraal tegenover de Franstaligen. Uiteraard wil Dehaene aangeven dat de standpunten van het Vlaams parlement onrealistisch zijn en dat zijn intellectueel vermogen ver boven dat van de Vlaamse parlementsleden en mijnenver boven het verstandelijk vermogen van de 'Davidsfondser' reikt. „Dehaene dreigt het slachtoffer te worden van zijn gebreken. Hij toont minachting voor andersdenkenden en voor minder begaafde tegenstanders. Ooit ging een Henri Simonet aan die karaktertrek ten onder”, aldus Manu Ruys in De Standaard van 10 maart. Twee dagen later en in dezelfde krant sloeg de nochtans bedaarde Fernand Vanhemelrijck, voorzitter van het Davidsfonds, de nagel op de kop. De standpunten van het Davidsfonds zullen gerealiseerd worden, schrijft hij. „Duizenden Davidsfonds-bestuursleden hebben een forse bijdrage geleverd tot de

emancipatie van Vlaanderen. Dat de premier daar geen respect voor opbrengt en dat hij dat vlak voor de verkiezingen zo uitdrukkelijk verkondigt, is opmerkelijk.” Het antwoord van Vanhemelrijck was duidelijk. Het verwaande optreden van de premier zal de CVP stemmen kosten. En de eisen van het Davidsfonds, noch het Vlaams parlement zijn oubollig. Het is eerder premier Dehaene die achterop hinkt. Reeds in 1983 pleitte gewezen IJzerbedevaartvoorzitter Paul Daels voor het confederale model. Vandaag staat een overgrote meerderheid van het Vlaams parlement op dezelfde lijn. Dehaene ziet deze opvallende gelijkenis niet, beseft niet dat het Vlaams parlement en de democratische niet-partijpolitieke Vlaamse beweging naar elkaar toe groeien. Overigens stond de boze reactie van de Vlaamse socialisten op de weigering van de Franstaligen om de gemeente- en provinciewet te defederaliseren, in schril contrast met de dubbelzinnige en zwijgzame houding van de CVP. Het is opvallend hoe de Vlaamse socialisten in korte tijd het geweer van schouder hebben veranderd. In het Vlaams parlement dienden ze een amendement in dat wel degelijk een opening biedt voor de defederalisering van de gezondheidszorgen. „Daarbij moeten de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk

Gewest de vrije keuze bekomen om toe te treden tot het stelsel van de deelstaat Vlaanderen of van de Franstalige deelstaat.”

De Brusselse socialisten en christen-democraten zijn het daar niet mee eens. In de Brusselse hoofdstedelijke raad stemden ze samen met de Franstaligen een resolutie waarin verzet wordt aangetekend tegen de besluiten van het Vlaams parlement. Deze Brusselse verkozenen kunnen niet aanvaarden dat hun gewest wordt afgebouwd. Toch blijft Brussel met tal van problemen kampen zodat een toegenomen financiële en beslissende inbreng van de deelstaten in de hoofdstad dringend nodig is. Zien de CVP en SP-mandatarissen niet in dat de Franstaligen via het autonome Brusselse gewest de francophonie willen versterken en het bovendien wensen uit te breiden? Juist daarom aanvaarden de Franstaligen geen concurrentie tussen een Vlaams en een Franstalig gezondheid- en fiscaal stelsel in de hoofdstad. Het succes van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel heeft hen geleerd.

Een Vlaams- of Franstalig gezondheid- en fiscaal stelsel, zoals Brussels VU-raadslid Sven Gatz terecht opmerkt, hoeft bovendien geenszins tot het invoeren van een subnationaliteit of 'apartheid' te leiden. „Het is niet mogelijk Brussel in hermetisch afgesloten compartimenten te verdelen. De Brusselaar kan vrij kiezen tussen het Vlaamse of Franse stelsel en tegelijkertijd keuzen combineren. Wie bijvoorbeeld kiest voor een Waals systeem van gezondheidszorg kan zijn kinderen in een Vlaamse school inschrijven. Eén keuze is dus niet de facto bepalend voor alle andere keuzen, wat op subnationaliteit zou neerkomen.”

(evdc)

Stof tot spreken

Een goed parlementair is op vele fronten thuis. Hij moet aan alles en nog wat denken en torst het wereldleed met zich mee. Geen ontbrekend regeltje of het gat wordt wel gevuld. De nieuwste bedreiging vormt het Russisch hout. Dat valt althans af te leiden uit een vraag van Tony Smets



een aandachtig VLD-kamerlid. „Men signaleert mij dat op de markt in ons land zogenaamd 'Russisch hout' zou circuleren ...” vat hij zijn vraag geheimzinnig aan. En ofschoon hout hout is, is het Russisch hout misschien

niet uit het goede hout gesneden. De vraag aan de minister: „Wordt dit hout onderworpen aan enig toezicht in verband met de mogelijke insleep (sic) van schadelijke elementen (radioactiviteit, schimmels, schadelijke insecten, enz.)? Afwachten of het antwoord steek hou(d)t ... En of de commode vanzelf oplicht, natuurlijk!

◆ WETSTRAAT ◆

Met behulp van doelgerichte maatregelen wenst VU&ID een mobiliteit op mensenmaat. VU-voorzitter Patrik Vankrunkelsven, Alliantievoorzitter Bert Anciaux, Vlaams parlamentslid Johan Sauwens en ID21-woordvoerder Vincent Van Quickenborne deden uit de doeken wat ze daaronder verstaan.

Mobiliteit op mensenmaat

Het uittekenen van een economisch verantwoord, leefbaar en veilig verkeersbeleid is geen sinecure. De burger beschouwt de wijze waarop hij zich verplaatst als een uitgesproken individueel recht. „Zowel het individuele als collectieve recht op basismobiliteit”, zo stelt VU&ID, „is onvervreemdbaar.”

SELECTIEVE TOEGANG

Bij mobiliteitskeuze spelen uiteenlopende factoren als afstand, tijdstip, doel, comfort, aantal personen en kostprijs een rol. Iedere doelgroep heeft bovendien andere verwachtingen. Mensen verplaatsen zich naar het werk of de school; anderen gebruiken vervoersmiddelen om te gaan winkelen, noch anderen als vrijbesteding, een laatste categorie vormt het massaal goederentransport. Het komt er op aan een verkeersbeleid op maat van de diverse

doelgroepen uit te tekenen. Een dergelijk beleid hoort evenwel sturend te zijn. „Welke alternatieven zijn vanuit socio-economisch-, ecologisch-, veiligheids- en leefbaarheidsoogpunt noodzakelijk?”

Je kan de bevolking niet ontraden de wagen te gebruiken als geen alternatieven worden geboden, zo stelt VU&ID vast. „Selectief gebruik van de wagen en selectieve toegang tot het wegennet worden onvermijdelijk. Daarom moet het rekeningrijden worden ingevoerd: op bepaalde tijdstippen betaalt de autobestuurder voor gebruik van de weg. De opbrengst daarvan gaat naar de uitbouw van voorstedelijke openbare vervoersnetwerken. Zo'n 20 à 30 km. buiten de stad worden parkings en overstapplaatsen aangelegd. Via een ring van openbaar vervoer worden de passagiers snel naar de plaats van bestemming gebracht.” En opdat ieder-



VU-voorzitter Patrik Vankrunkelsven en alliantievoorzitter Bert Anciaux: „Wat weerhoudt de overheid om van verkeersveiligheid een topprioriteit te maken?”

een tijdens nachtelijke- en avonduren zonder het gebruik van de eigen wagen huiswaarts kan keren, wordt aan de invoering van *taxicheques* gedacht.

ONBEMANDE CAMERA

Mobiliteitsinvesteringen moeten gelijke tred houden met de economische groei. Deze mogen evenwel niet tot bijkomend verkeer leiden. Voor VU&ID zijn onderhoud, opwaardering, en herinrichting van de bestaande wegeninfrastructuur essentiële opdrachten van de overheid. De alliantie vraagt tevens speciale aandacht voor de kust- en binnenvaart. De binnenvaart beschikt over heel wat troeven zoals veiligheid en matig energieverbruik, lawaaihinder of luchtverontreiniging. Voor de alliantie dient het verbod op om zondag te varen afgeschaft worden, vaarrechten moeten op een zo laag mogelijk niveau gehouden worden.

„Meer investeringen dienen in de eerste plaats de verkeersveiligheid te verhogen. Met vaak eenvoudige ingrepen kunnen jonge levens gered worden. Wat weerhoudt de overheid om van verkeersveiligheid een topprioriteit te maken?” Hoe minder verkeersstromen, hoe minder verkeersongevallen, zo redeneert VU&ID. „Het komt er in de eerste plaats op aan overtollig verkeer uit de dorpskernen te weren. We denken daarbij aan verkeersremmende maatregelen als snelheidscontroles en de invoering van zone 30. Daarnaast dringt zich een status-quo op inzake het parkeerbeleid in de dorps- en stadskernen.” Uiteraard veroorzaken de zwakke weggebruikers minder menselijke en stofelijke schade. De infrastructuur voor fietsers en voetgangers moet daarom uitgebreid worden. „Op alle gewestwegen moet een fietspad worden aangelegd. De overheid dient ook te investeren in veilige fietsstallingen. Voor het woon-werkverkeer kan het gebruik van de fiets door vergoedingen aangemoedigd worden”

De meerdere maatregelen om de veiligheid in het verkeer te bevorderen hebben weinig zin als daar geen afdoende controle tegenover staat. „Op de 100 meest gevaarlijke punten in Vlaanderen wordt een onbemande camera geplaatst en de opbrengst van boetes wordt rechtstreeks door de gemeentebesturen geïnd, wat tot een doortastender beleid zal leiden.”

GEBRUIKER BETAALT

„In navolging van het principe 'de vervuiler betaalt', is het noodzakelijk de werkelijke kostprijs van het beleid zoveel mogelijk aan de gebruikers door te rekenen. De overheid waakt erover dat de kosten van mobiliteit niet op de gemeenschap en zeker niet op de milieubewusten worden afgewenteld.” In afwachting van het rekeningrijden, stelt VU&ID een verhoging van de accijnzen op benzine voor. De opbrengst ervan komt volledig in mindering van de autobelasting. Parkeren kan duurder gemaakt worden, bedrijven worden aangeraden niet langer gratis parkeerplaatsen aan te bieden. Ook de aftrek voor het woon-werkverkeer met de wagen dient verminderd te worden. In de plaats daarvan worden abonnementen op het openbaar vervoer volledig aftrekbaar.

Tegen de gangbare mening in, wil de alliantie de vrachtwagenchauffeurs niet ongenueanceerd met de vinger wijzen. „Ze mogen niet langer als slaven van de weg behandeld worden. De werkgevers blijven al te vaak buiten schot.”

Tot slot dit: Ook inzake verkeer slaagt de federale overheid er niet in haar coördinerende rol op te nemen. „Belangrijke instrumenten t.a.v. het verkeersbeleid – NMBS, fiscale, juridische en politieel-bevoegdheden en verkeersreglementering – moeten naar de deelstaten worden overgeheveld.”

(evdc)

4

Miskleun van formaat

Op 16 februari jl. werd de Koerdische PKK-leider Abdullah Öcalan uit de Griekse ambassade in Kenia ontvoerd. Sindsdien zit Öcalan gevangen op het Turkse gevangenisland Imrali. VU-senator en 'Koerdenkenner' Jan Loones zei tot de Belgische minister van Buitenlandse Zaken Erik Derycke (SP) te betrouwen dat Europa en België zich 'laf' hebben gedragen. Ze konden het verblijf van Öcalan in Europa aangrijpen om de Turkse regering onder druk te zetten een vreedzame oplossing met de Koerdische bevolking na te streven. Daartoe verklaarde de PKK zich meerdere malen bereid. In 1994 nam Öcalan bovendien afstand van het separatisme.

„Het was een miskleun van formaat te weigeren de geboden kansen voor een politieke oplossing te gebruiken”, aldus Jan Loones. De gevolgen laten zich raden. Zo is het zeer de vraag of Öcalan zich zal kunnen verdedigen tegen de aanklacht van hoogverraad. Loones heeft de grootste twijfel over een eerlijk proces. „Men vreest voor zijn leven, zijn advocaten worden bedreigd, dokters spreken over

psychische mishandeling. Dat verontwaardigt ons als advocaat en als democraat.”

De deemoedige houding van de Europese lidstaten heeft ook de spanningen binnen Turkije doen toenemen. Niet in het minst omdat er weldra meerdere verkiezingen worden georganiseerd. Volgens Loones misbruikt de Turkse regering de arrestatie van Öcalan om de Koerdische partij HADEP - nochtans geen voorstander van terrorisme of onafhankelijkheid - van de verkiezingen uit te sluiten. Dat is fundamenteel ondemocratisch, daar de aanhang van deze partij in sommige steden tot 80% bedraagt.

De Belgische regering, aldus Loones, moet de Turkse regering onder druk zetten om gesprekken met PKK en HADEP aan te knopen en een Turks federaal systeem aan te prijzen. Loones vraagt de Belgische regering om bovendien de wapenhandel en de politieakkoorden met Turkije stop te zetten. Loones dringt ook aan op vrije lokale verkiezingen onder internationaal toezicht.

(evdc)

Tien jaar geleden stapten leden van het toenmalig partijbestuur van het Vlaams Blok uit de partij, om redenen die intussen bekend zijn. De eerste die wegging was Jaak Peeters, later volgden Renaat Vanheusden, Geert Wouters en Gerard Slegers. Na eindeloze palavers besloten zij een vereniging te stichten, het Nationalistisch Verbond. Jaak Peeters vertelt welke doelstellingen het verbond nastreeft.

◆ OPINIE ◆

In de loop van de jaren werd steeds duidelijker dat het Vlaamse nationalisme een diepgaande vernieuwing nodig heeft. Lang werd er gediscussieerd over de vraag of dit werk niet binnen een partijstructuur zou kunnen geschieden. Zo zijn er – interessant detail! – ooit contacten met de Volksunie geweest. Net als de initiatiefnemers van het intussen opgeheven *Vlaanderen Morgen* kwamen ook de bestuursleden van het nieuwbakken *Nationalistisch Verbond* tot de slotsom dat dergelijk herbronningswerk in principe neutraal werk is en vrij moet zijn van partijpolitieke besloomingen met de regelmatig terugkerende verkiezingsproblemen. Op deze manier functioneert de organisatie dus nog steeds, al belet deze opstelling niet dat sommige van haar bestuursleden actief kunnen zijn in andere organisaties of zelfs in het partijleven.

MERKNAAM

Onze wereld verandert dezer dagen zo snel, dat het oude natiebeeld dat vele nationalisten traditioneel meedragen onmogelijk kan volgehouden worden. In een wereld waarin miljarden in één seconde van de ene kant van de aardbol naar de andere flitsen of waarin wij in Vlaanderen in het journaal van 19u. de beelden kunnen bekijken van een overstromingsramp die rond 15u. in de namiddag diezelfde dag Bangladesh teisterde, past het beeld van een afgesloten, op zichzelf levend nationaal eiland niet langer. Daar komt nog eens bovenop dat Vlaanderen zo onogelijk klein is, en slechts zal kunnen overleven als het tot een hechte symbiose met Nederland kan komen. Zelfs met ruim twintig miljoen mensen zullen we ons nog steeds moeten inspannen als we onze cultuur en taal willen doen voortbestaan, ook al omdat „Europa” niet geneigd schijnt daar veel toe bij te dragen.

Duidelijk wordt dus dat het natiebeeld dat binnen het Nationalistisch Verbond ontwikkeld wordt een ander karakter draagt dan bijvoorbeeld in de vooroorlogse jaren gold. „Vlaanderen” zal uiteraard zijn territoriale integriteit moeten bewaren – zonder dat substraat gaat alles verloren. Maar meer dan ooit zal „Vlaanderen” moeten worden: een soort merknaam, de naam voor een trots deel van de Nederlandse cultuurgemeenschap. De naam ook van een gemeenschap van bewuste, geëmancipeerde mensen die hun verantwoordelijkheid nemen en die op eigen gelegenheid aan de wereldbeschaving willen bijdragen. Geen klein-Vlaams etnisch natiestaatje dus, maar een open samenleving, zelfbewust en mét terechte trots om wat het verleden was en de toekomst brengen zal, zonder

enige toegeving aan welke vorm van imperialisme ook.

HÉT PROBLEEM

Deze manier van denken maakte het bijvoorbeeld mogelijk dat binnen het Nationalistisch Verbond een denkwijze groeide waarin plaats is voor de aanwezigheid van een migrantenbevolking.

ligt dus in de gedachte dat „Vlaanderen” de merknaam van een bewuste cultuurgemeenschap moet worden.

Dit voorbeeld toont aan hoe volkomen nieuwe denkwijzen kunnen groeien, waarbij het nationalisme in plaats van „exclusivistisch” eerder „inclusivistisch” opgesteld staat. In een wereld waarin alles aan verandering onderhevig is, moet ook

Zoeken naar een hedendaags democratisch nationalisme

Het zichtbare product daarvan is ons essay *Waarde Landgenoten*. Verschillende grote denkers verklaren dat het migratieprobleem wellicht hét probleem is, dat ons de komende jaren zal bezighouden. Welk antwoord heeft het Vlaamse nationalisme daar op, als men weet dat Vlaanderen niet langer kan afgesloten worden, zoals sommigen in bepaalde partijen wel zouden willen? Het antwoord

het Vlaamse nationalisme bereid zijn zich te herformuleren, ook al blijft de kern van dat nationalisme altijd ongewijzigd. Deze ideeën ontwikkelen, uitproberen en ermee naar buiten treden in het maatschappelijk debat: dat is de opdracht die de vereniging zich heeft toegeschoven.

Jaak Peeters

(De auteur is secretaris van het Nationalistische Verbond)



F. Janssens

Vlaanderen 2020

Op zondag 21 maart '99 viert het Nationalistisch Verbond in het cultureel Centrum van Strombeek-Bever zijn tienjarig bestaan.

Vanaf 14u.30 zullen Ivan Mertens (VVB-voorzitter), Frans Crols (directeur *Trends*), oud-ambassadeur Jan Hendrickx en Geert Wouters (NV-voorzitter) het woord voeren onder het thema: „Vlaanderen 2020: een visie”.

Het Nationalistisch Verbond draait sterk rond zijn tijdschrift (*Het Verbond*), waarop men voor 450 fr./jaar kan abonneren op rek. 456-9570351-67, Lisbloemstraat 31, 3500 Hasselt.

Het natiebeeld dat binnen het Nationalistisch Verbond wordt ontwikkeld draagt een ander karakter dan in de vooroorlogse jaren.

5

Vlaamse Sportraad politiek verkaveld

Na meer dan 20 jaar wordt het decreet op „erkenning en subsidiëring van de sportfederaties” herschreven. Jan met de pet of Piet zal daar niet onmiddellijk van wakker liggen. Maar toch zal dit vernieuwde decreet een zeer belangrijke invloed kunnen hebben op de verdere ontwikkeling van de Vlaamse sportfederaties. Daarboven bestaat nu de mogelijkheid om eindelijk eens komaf te maken met een oud zeer: de politiek verzuilde sportfederaties.

Het voorstel van decreet werd geboren onder een „beperkt” gesternte. Vier parlementsleden van de meerderheid, de heren Coens, Van Nieuwerkerke en Vanvelthoven en mevrouw Van Hecke deden een voorstel zonder samenspraak met de oppositie.

Dit wekt enige argwaan omdat CVP en SP partijen zijn met de meest verzuilde sportfederaties. Sporta, Falos, katholieke turn-, tafeltennis-, volley, omnisportfederatie enz. ressorteren in het KOS (*Katholiek Overlegcentrum voor de Sport*) en werken binnen de partijstructuren van de CVP. Idem dito voor de federatie voor algemene en sportieve gymnastiek, arbeidersvoetbalbond, arbeiders wandel- en atletiekfederatie, enz... die lid zijn van de *Socialistische Centrale voor de Sport*. Deze politieke sportfederaties hebben wel allemaal hun historische oorsprong en hun bestaansrecht maar zijn in een modern

sportend Vlaanderen overjarig en zouden dus beter door hun respectievelijke partijen financieel ondersteund worden.

Onze argwaan wordt versterkt, omdat de Vlaamse regering verplicht is advies in te winnen van de vernieuwde Vlaamse Sportraad. Ook daar is de samenstelling politiek gekleurd, de voorzitter (CVP) en ondervoorzitter (SP). Tevens werd in deze Sportraad een lid opgenomen als afgevaardigde van de unitaire sportbonden. Begrijpe wie kan, want men geeft hier adviesbevoegdheid aan de unitaire federaties die hun structuren nooit aangepast hebben aan de bestaande decreten. In tegenstelling tot de *Vlaamse Sport Federatie* (VSF) die met 87 aangesloten sportfederaties geen zitje kreeg in de Vlaamse Sportraad.

Tenslotte wordt onze argwaan nog bevestigd door de sportadviseur van de bevoegde minister Luc Martens. Deze man is een product van de politieke KWB-sportfederatie (Falos) en zal dus niet geneigd zijn, zijn sportieve „roots” op droog zaad te zetten.

Op de hoorzitting van 4 februari 1999 in het Vlaams parlement was er een bijna unanieme eensgezindheid van de diverse sportfederaties om één federatie per sporttak te erkennen en te subsidiëren. Momenteel subsidieert de Vlaamse Gemeenschap een 90-tal sportfederaties, terwijl Nederland (14 miljoen inwoners!)

er 58 subsidieert.. Het is dus een verspilling aan middelen en geld om de huidige 6 gehandicaptenfederaties, de 5 turnfederaties, de 3 senioren sportbonden of 3 volleybalfederaties enz.... apart te blijven subsidiëren. We mogen toch veronderstellen dat het doel en de spelregels van bvb. volleybal, in de 3 bonden gelijk zijn!

De druk op de resterende unitaire sportfederaties om zich aan te passen aan de huidige staatsstructuren wordt almaar groter. Deze unitaire bonden lonken ook naar het subsidiegeld van de gemeenschappen, waardoor het gevaar van een dubbelzinnige situatie ontstaat. Door het uitbouwen van nepstructuren willen voetbal- en basketbalbond mee genieten van de Vlaamse subsidiepot. Door middel van splitsen van de lagere reeksen of van de jeugdreeksen, denken deze bonden aanspraak te kunnen maken op Vlaams geld. Deze schizofrene houding kan en mag niet aanvaard worden. Het zou een kaakslag betekenen voor deze federaties die zich al meer dan 20 jaar aangepast hebben en aangetoond hebben dat de splitsing een kwaliteitsverbetering kan inhouden. Kwamen trouwens de meeste olympische medailles niet uit Vlaamse sportfederaties?

Frank De Vis

(De auteur is voorzitter van de VU-Sportcommissie)



Wim Kok moet wel een kort geheugen hebben. „Fryslân? Nooit van gehoord!”

De zittende collegepartijen in de Staten van Fryslân (provincieraad): PvdA, CDA en VVD gaan samen verder, maar zullen rekening moeten houden met een sterkere oppositie. Vooral het feit dat CDA en VVD samen geen meerderheid meer hebben is daarbij van belang.

GEDOE

De FNP verzamelde in totaal 21.321 stemmen, oftewel 8,4 procent van het opgekomen electoraat, dat in Fryslân met 54% nog altijd beduidend trouwer is dan in de meeste andere provincies van Nederland. Gezien het resultaat kan de FNP tevreden zijn, want haar campagne was zeker niet vlekkeloos. Om te beginnen zond de FNP als enige grotere partij geen verkiezingspotjes uit via *Omrop Fryslân* TV en daarnaast was er gedoe over de lijst en de lijsttrekker. De kiezers werden in eerste instantie een jonge, dynamische vrouwelijke lijsttrekker beloofd, maar die trok zich terug, waardoor Jan van der Baan uit Grou voor de tweede keer de kar moest trekken. Eigenlijk bestendigde de FNP de winst bij de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar.

„FRIESLAND”

De Friese Partij van de Arbeid liet in een TV-spotje premier Wim Kok om steun vragen. De opnames verliepen enigszins stroef, want Kok voelde er aanvankelijk niet voor om Fryslân te zeggen, sinds enkele jaren de correcte naam van voorheen Friesland. „Friesland, Fryslân, ik zeg nooit Fryslân”, zei de premier tegen zijn Friese partijgenoten. „Kan ik niet gewoon Friesland zeggen?”

„U hebt het besluit zelf bekrachtigd”, vertelde de Friese lijsttrekker Sicko Helendoorn aan Kok.

„Heb ik dat bekrachtigd?”, replicerde de premier, die vervolgens zichtbaar ongemakkelijk toch maar voor de camera met Fryslân gaat bellen. Ondanks deze inspanning bleef de PvdA op 14 zetels steken en daarmee de tweede partij.

De christen-democraten waren en blijven voorlopig de eerste politieke formatie in Fryslân. Bezorgd door de aanhoudende verliezen sinds het terugtreden van Lubbers begonnen de christen-democraten al kort na de nieuwjaarsrecepties met hun intensieve en kostbare campagne. Onbedoeld werd het CDA „geholpen” door het voortijdig overlijden van de integere en zeker in Fryslân zeer geziene voormalig partijleider Enneus Heerma. De golf van

De Staten van Fryslân werden bij de jongste verkiezingen een beetje linkser en een beetje Frysker, al zal dat laatste zeker ook afhangen van de personele invulling van de fracties bij de grote partijen. Groen Links werd de grote winnaar met een sprong van 2 naar 5 van de 55 zetels. De FNP kwam een paar honderd stemmen te kort voor de vijfde zetel en groeide van 3 naar 4 zetels.

◆ LANDUIT ◆

sympathie die zijn overlijden teweeg bracht heeft de christen-democraten zeker aan enkele zetels extra geholpen.

VERPULVERD

De twee liberale partijen verloren. De VVD heeft het vooral nationaal moeilijk sinds het vertrek van Frits Bolkesteijn. Opvolger Hans Dijkstal heeft, na een hooguit half geslaagd ministerschap, niet

steun van de landelijk zeer geziene oppositieleider Paul Rosenmuller. De FNP deed het ouderwets, een beetje van onderen op. Wellicht een bestendiger groei-methode, maar toch doet de partij er verstandig aan om zich voor de eerstvolgende verkiezingen in de volgende eeuw ook te bezinnen op modernere wijzen van campagnevoeren.

Onno P. Falkena

Frysk Nasjonale Partij groeit voorzichtig

het gewicht van zijn voorganger en de Friese vice-premier Annemarie Jorritsma is ernstig beschadigd door de Bijlmer-ramp-enquête. In Fryslân scoort de VVD traditioneel veel lager dan in Holland en bleef het verlies nog beperkt tot één zetel. D66 werd in Fryslân verpulverd en weggevaagd tot één schamel zeteltje. De democraten gelden in Fryslân als een importpartij, een beeld dat de niet erg geschikte lijsttrekker Carla Dijkstra nog verder versterkte. Nationaal zal het ernstige verlies van D66 zeker gevolgen hebben. Coalitiepartners PvdA en VVD vonden al voor de verkiezingen dat de democraten een toontje lager dienden te zingen, D66 ziet zelf meer dan ooit de noodzaak om zich juist veel sterker te profileren. Statenverkiezingen zijn in Nederland wel vaker de opmaat geweest voor een kabinetscrisis...

UIT DE VERF

Grien Links maakte in Fryslân een grote winst-sprong, die ten dele zeker op het conto geschreven kan worden van lijsttrekker Willem Verf. Hij trok als enige in de Staten van leer tegen de veel te hoge miljoenen-subsidies voor de investeringen van het Amerikaanse computersconcern SCI in Heerenveen.

Europees commissaris Karel Van Miert laat momenteel onderzoeken of Fryslân niet te veel gesubsidieerd heeft, maar de grote partijen namen Willem Verf zijn kritische vragen niet in dank af. „Aan wiens kant staat u eigenlijk?”, beet CDA-leider Jan Ploeg de heer Verf toe. Andere zaken waar zowel Grien Links als de FNP zich succesvol mee profileerden zijn het verzet tegen het graven van een breed kanaal dwars door een Nationaal Park in oprichting bij Earnewâld en, enigszins vergelijkbaar, verzet tegen de bouw van een villawijk vlakbij de aankomst van de Elfstedentocht in een nu nog uniek open landschap. Grien Links en FNP zijn het trouwens in de Staten ook redelijk vaak eens, maar Grien Linkers hadden een prachtige televisiespot en bovendien de

Enkele FNP-scores

Dongeradiel (Dokkum e.o.):

FNP 12,9 % (+ 7,2 %)

Ljouwert/Leeuwarden:

FNP 4,9 % (+ 2 %)

Opsterlân:

FNP 10 % (+ 4,3 %)

Skiermûntseach/Schiermonnikoog:

FNP 3 % (+ 2,8%)

Snits/Sneek:

FNP 8,8 % (+ 2,2 %)

Wymbritseradiel:

FNP 15,1 % (+ 2,5 %)

WIJ-magazine

Margot Verschelden uit de Hebestraat 23 te 9220 Moerzeke heeft de jaargangen 1989 tot en met 1991 van ons weekblad (de magazine-versie) opgespaard. Geïnteresseerden kunnen deze gratis op haar adres afhalen, na telefonische afspraak op het nr. 052/47.97.35 ('s avonds).

De Friese uitslag

1. CDA	30,6 %	(+ 1,6 %)
2. PvdA	25,2 %	(+ 2,4 %)
3. VVD	15,8 %	(- 1,9 %)
4. FNP	8,4 %	(+ 2 %)
5. GrLinks	8,7 %	(+ 4,7 %)
6. D66	3,3 %	(- 2,7 %)
7. RPF/SGP	3,7 %	(-)
8. GPV	2,2 %	(- 0,1 %)
9. Gembel.	2,1 %	(- 0,3 %)

Samen brengen we Vlaanderen in beweging.

Bert Anclaux
alliantievoorzitter VU&ID

Nelly Maes
Europees Parlementslid VU

Patrik Vankrunkelsven
algemeen voorzitter VU

Annemie Van de Casteele
VU-fractievoorzitter Kamer

VU&ID
VOOR DE VERNIEUWING

www.volksunie.be - Tel.: 02/219 49 30
www.id21.be - Tel.: 02/22 33 933

EUSKAL HERRIA 15
Egin Espartaco: «Egin eta GARA
eratu egin behar dira»

EUSKAL HERRIA 16
Euzko Leizoraren de Larrañaga
nabari un cambio histórico

Txillardegi:
«Oraintxe hartu
dugu lehen aldiz
herri kontzientzia»



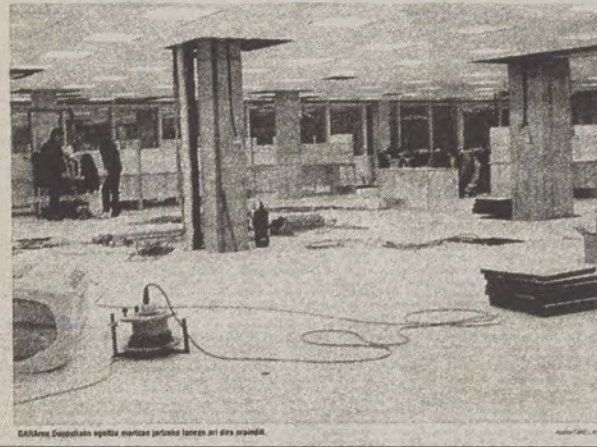
KIMOLAK 18
Julian Retegi: «Siempre hay que
mirar a los orígenes»

KULTURA 19
El nuevo periódico hace girar al
impulso de la cultura vasca

Izan zirelako gara, garelako izango dira eta izango direlako gara

Marka guztiak hautsiz, egunkari berria datorren 30ean izango da kalean

El sábado 30 de septiembre de 1977, el primer día de la independencia, se publica el primer número de EGIN. Este periódico, que nace en un momento de gran tensión política, es el resultado de un proceso de transformación que comienza con la creación de EUSKAL HERRIA y culmina con la aparición de GARA.



Balazoa. Construcción del edificio donde se publica el nuevo periódico.

GARA se suma a la exigencia del traslado de los presos a Euskal Herria

El primer número de EUSKAL HERRIA se publica en un momento de gran tensión política. Este periódico, que nace en un momento de gran tensión política, es el resultado de un proceso de transformación que comienza con la creación de EUSKAL HERRIA y culmina con la aparición de GARA.

«Bai Euskarari», un compromiso de futuro para Euskal Herria

Los creadores de EUSKAL HERRIA, San Martín, Aguirre, Arana y Mendizabala, en un momento de gran tensión política, se comprometen a un futuro para Euskal Herria.

Kort en goed: Wij Zijn!

Voor Vlamingen zal het waarschijnlijk steeds een droom blijven: een Vlaams-nationaal dagblad. In Baskenland daarentegen is er zelfs keuze. Dat het niet steeds van een leien dakje liep bleek nog maar eens op 15 juli 1998 toen (in Spanje) „de jonge democratie” (zó steeds genoemd als het „fout” liep...) nog maar eens zwaar uithaalde naar het Baskische volk: rechter Garzón sloot de kantoren van de abertzale-krant *Egin* en het radiostation, *Egin Irratia*. Tevens werden 11 medewerkers gearresteerd en naar de geliefde hoofdstad Madrid voor ondervraging overgebracht.

VERDACHT

Beschuldigingen: Eta financierde *Egin*; *Egin* stond ten dienste van de „terroristische bende” (via gecodeerde annonces zou gecorrespondeerd worden met Eta-leden in actie); Eta benoemde de manager, de directeur, etc... van de krant. „Bewijs”: een clandestien genomen foto van de krantendirecteur samen met één van de kopstukken van Eta in Noord-Baskenland, „zonder dat er een interview op volgde... Samenkomst verdacht dus. De abertzale (*nationalistische*) Basken, ter linkerzijde, waren hun krant kwijt. De grootste slachtoffers waren de méér dan 50 politieke (Eta-)gevangenen, verspreid over héél Spanje, Frankrijk en enkele Spaanse enclaves in Afrika. Met de actie *Preso bat Egin bat* had het thuisfront ervoor gezorgd dat zowat elke Eta-gevangene zijn dagblad „thuisbezorgd” kreeg, tussen de vier muren!

KORTE HISTORIE

Kort na de dood van de *Caudillo de España por la gracia de Dios* en het „uitbreken” van de democratie in Spanje was er eerst de frisse verschijning van de onafhankelijke (socialistische) krant, *El País*, op 4 mei 1976. Een verademing, na gedurende vele jaren de verheerlijking van de rechtse dictatuur te hebben moeten ondergaan door ondingen als *Unidad* of *La Voz de España*. Maar nadat Felipe González met zijn PSOE de jongste verkiezingen verloor werd *El País* stilaan een

gewone, ordinaire, partijkrant die de vele misstappen van de PSOE, in casu de vuile oorlog tegen de Basken en de affaire-Gal, tot in den treure bleef verdedigen. *Egin* maakte op 29 september 1977 voor het eerst zijn opwachting in de straat, enkele dagen na het verschijnen van *Deia*,

Bij de geboorte van een Baskische krant

de partijkrant van de Baskische Nationalistische Partij, PNV. *Egin* werd door de tegenstanders vaak een „pamflet” van de partij Herri Batasuna en zelfs de spreekbuis van Eta genoemd. De terroristische organisatie publiceerde er steeds haar communiqués in en boze tongen beweerden dat *Egin* die teksten gewoon zélf schreef! De krant stond dan ook steeds onder grote druk met huiszoekingen, arrestaties en andere pestertijen. In 1990 verscheen voor het eerst *Euskaldunon Egunkaria*, integraal in het Baskisch. Zij is eveneens strijdbaar Baskisch en verleent een podium aan iedereen die het goed meent met Euskalherria. Erg profetisch (én sarcastisch) was wel de voorpagina van *Egin* op 2 december 1977 met de tekst: „¡ A por Euskal Herria!” (*Wij gaan het Baskische Volk pakken!*). Toen de Partido Popular, de versuikerde uitgave van het franquisme en in het Europees parlement deel van het „selecte groepje” van Wilfried Martens, in 1996 in Spanje de macht overnam, voorspelde dit weinig goeds. De leiding van Herri Batasuna vloog een jaar later achter slot en grendel. Met de sluiting van *Egin* en *Egin Irratia* had president Aznar, met *Napoleon* als koosnaampje, zich ontdaan van een vervelende luis in zijn pels. De Spaanse democratie was gered, op een haast Stalinistische manier!

WIJ ZIJN

De dag na de sluiting van *Egin* verscheen in de kiosken reeds een „noodkrant”:

Het zal de WIJ-lezer niet verbazen dat een nationalistische krant in Baskenland de naam „Wij Zijn!” meekrijgt. Het wij-gevoel dat ooit aan de basis lag om ons weekblad te benoemen, inspireert ook andere volkeren die hetzelfde doel nastreven: identiteit en zelfbestuur.

LANDUIT

Euskadi Información. Op een wip waren alle exemplaren (fotokopies) uitverkocht. Het leuke aan de hele zaak was dat het nieuwe dagblad zowat dezelfde opmaak had als *Egin*. Binnenlandse Zaken, minister Mayor Oreja (letterlijk „de grootste oor”, maar méér nog *de grootste mond*) noemde het „de laatste stuip-trekkingen”. Twee weken later, op 28 juli 1998, werden de verzegelde en (nog steeds) bewaakte gebouwen van *Egin* opnieuw doorzocht. „Rechter Garzón op zoek naar bewijzen”, titelde de noodkrant gevat. Tussendoor stapten 70.000 mensen door Donostia –San Sebastián om te protesteren. Vanaf de eerste dag na de sluiting werd koortsachtig gewerkt aan het bij elkaar brengen van een som van 250 miljoen

andere manieren geld binnen zodat het totaalbedrag het streefdoel ruim oversteeg. Op 9 januari jl. werd Bilbao overstromd door de grootste manifestatie die ooit op de been werd gebracht tegen de verspreiding van Baskische evangengenen. Op die dag werd het nul-nummer van het nieuwe dagblad aan de man gebracht. Op 30 januari kwam het op de markt: *Euskal Herriko Egunkaria Gara* (*Wij zijn het dagblad van het Baskische volk*), kortweg *Gara* (*Wij Zijn*). De eerste dag gingen er in de Baskische kiosken 85.000 exemplaren van de hand. De daaropvolgende weken verschenen de supplementen. De *Lehendakari* (minister president) van de Baskische regering noemde de geboorte van *Gara* „een goede gelegenheid om eens na te denken over de taak die de communicatiemediën op het einde van deze eeuw te vervullen hebben”. Julen Guerrero, de stervoetballer van Athletic Bilbao noemde *Gara* „interessant, niet enkel vanuit de sportieve gezichtshoek maar ook voor de normalisering van dit land”. We wensen *Gara* veel succes in zijn strijd voor de onafhankelijkheid van het Baskische volk.

Jan Maas



¡ A por Euskal Herria

Het klonk profetisch: Wij gaan het Baskische Volk pakken!



Damm

Martens kon niet zonder de gepantserde Mercedes van de Staatsveiligheid.

Begin van de jaren zeventig was het nog gebruikelijk dat partijvoorzitters meenden dat ze minstens wekelijks na afloop van hun partijbestuur iets te vertellen hadden over het politieke gebeuren. Bij de Volksunie was dat bijvoorbeeld de dinsdagmiddag (met altijd een grote stapel bijzonder lekkere boterhammen), de CVP-voorzitter hield zijn persconferentie op maandagmiddag. Zonder boterhammen, maar met drankjes. Als hulpjes kon hij daarbij rekenen op onder meer de intussen ook gebuisde CVP-Eurokandidaat Raf Chanterie of later op de ex-Gazet van Antwerpen journalist Lou De Clercq.

PERSVRIENDELIJK

Het mag gezegd dat Wilfried Martens een uitgesproken persvriendelijk iemand was. Hij had duidelijk niet zomaar school gelopen op het kabinet van de toenmalige premier Vanden Boeynants, de man van wie men kan zeggen dat hij de Wetstraat leerde leven met het begrip „pers”. Nooit nors, altijd geduldig, zeker geen brutale terechtwijzingen, altijd bereid om het ook voor die microfoon nog maar eens uit te leggen. Niet zelden bereid om „nadien” wat te blijven hangen en nog iets te drinken met de journalisten... Martens voelde zich duidelijk goed in zijn vel met al die publieke belangstelling.

Zoals hij trouwens de soms wat buitensporige honours van zijn BV-status best kon smaken.

De eenzame fietser

Zo vond de toenmalige premier Wilfried Martens het vanzelfsprekend dat hij zich niet kon verplaatsen zonder liefst zo opvallend mogelijke politiebegeleiding. Een gepantserde Mercedes van de Staatsveiligheid met goed zichtbaar gewapende agenten aan boord en vooral het blauwe zwaailicht op het dak. Het verhaal wil dat hij ooit op vakantie ging naar Italië om daar zijn huwelijksverjaardag te vieren.

FIETSFANAAT

Het (eerste) echtpaar Martens was inderdaad voor de huwelijksplechtigheid naar Assisi getrokken. Niet alleen brachten Belgische veiligheidsagenten het echtpaar naar de zonnige Italiaanse verblijfplaats, de agenten bleven ook ter plaatse, gingen zelfs mee zwemmen als de premier van België in het zeewater wilde stoeien. Trouwens, wanneer fietsfanaat Martens ging trainen, was er meestal ook een agent die mee mocht trainen. Zelfs een poging tot een gewoon menselijk gesprek over het zware ongeval van zijn zoon, kon

Op het toppunt van zijn politieke loopbaan gedroeg Wilfried Martens zich graag als een staatshoofd, boven alle gewoel verheven. Bovendien kon hij volop van zijn status genieten, enkele voorbeelden.

◆ SAMENLEVING ◆

hem nauwelijks bewegen tot „gewoon mens-zijn” en dus te laten zien welk leed dat onheil voor vader Wilfried Martens betekende.

De „mens” Wilfried Martens kreeg het inderdaad steeds moeilijker om zich niet te laten verleiden om zichzelf te verheffen op het altaar van de grote goden. Waarom

school? „Omdat ik onder geen enkele omstandigheid kan vergeten dat ik eerste-minister van dit land ben”, klonk het stoere antwoord.

Tot de dag kwam dat hij met de trein naar Brussel moest sporen en daar het openbaar vervoer gebruiken. Het bleek nog te lukken ook.

Alleen was het voor de buitenwereld spoedig duidelijk dat Wilfried Martens niet echt had begrepen dat de wereld intussen was veranderd, dat macht met alles er op en er aan niet eeuwig is, en dat vrouwen inderdaad wel eens een risico kunnen betekenen.

Marc Platel

hij zich tijdens een televisieuitzending van *Klasgenoten* zo afstandelijk gedroeg tegenover zijn oude makkers uit de lagere

Wat er echt gebeurde in Wezembeek-Oppem

We schrijven zondag 29 juni 1963. Enkele dagen voor de beruchte bijeenkomst op Hertoginnedal waar met Vlaamse instemming en „met de dood in het hart” de invoering van taal-faciliteiten in zes Vlaamse gemeenten rond Brussel werd afgedwongen.

In Wezembeek-Oppem, één van de bedreigde gemeenten zijn zowat 7.000 Vlamingen present voor een uitieme „verwittigingsbetoging” georganiseerd door het *Vlaams Actiecomité tegen Gebiedsroof*.

Op de tribune vanzelfsprekend ook Wilfried Martens, medeorganisator en spreker namens de VVB. Zijn uitgesproken tekst is niet bewaard gebleven, maar in zijn boek *Omtrent Wilfried Martens* maakte Hugo De Ridder een reconstructie.

Martens stelde in Wezembeek-Oppem onder meer:

„Als de samenzwering tegen Vlaan-

deren toch slaagt, dan moeten de Walen en de Brusselaars weten dat er een definitieve mars op Brussel komt met als doel de omverwerping van het unitaire en kapitalistische België (langdurig applaus). We zullen die betoging houden op een ogenblik dat erg ongelegen komt voor het parlement (applaus). Komt Uw dictaat tot executie, dan Theo (Lefèvre) is het revolutie!” (ovationeel, ooverdovend applaus).

Een groep Vlaamse militanten naast het podium begint te roepen: „Geef ons wapens!”

Drie dagen na de betoging, op 2 juli biedt eerste minister Lefèvre zijn ontslag aan, maar drie dagen later komt er „witte rook” uit de schoorsteen van Hertoginnedal. De faciliteiten zijn een politiek feit. Van de „definitieve” derde mars op Brussel komt niets in huis.

(mp)

80 jaar VOS in Brussel en Brabant

Het Verbond Vos viert dit jaar zijn 80ste verjaardag. Met de viering in 1994 van het 75-jarig bestaan van het historische Verbond der Vlaamse Oud-Strijders, de legendarische VOSsen, werd de omschakeling van een oudstrijdersorganisatie met een Vlaams-pacifistisch programma, naar een sociaal-culturele vereniging met een zuiver Vlaams-pacifistisch programma afgerond.

In deze context willen VOS-Brussel en VOS-Brabant niet alleen terugblikken op 80 jaar Vlaams-pacifistische inzet, maar vooral duidelijk maken dat dit VOS-programma verre van voltooid is voor wie zich wil gelegen laten aan een vredevolle, verdaagzame en ontvoogde samenleving. De viering van deze 80 jaar VOS-werking in Brabant krijgt gestalte via een gevarieerde audiovisuele manifestatie in het *Archief en Museum van het Vlaams*

Leven te Brussel tussen 19 maart en 30 april 1999.

FEESTPROGRAMMA

Alle activiteiten hebben plaats in het Archief en Museum van het Vlaams Leven (AMVB), tenzij anders vermeld.

Vrijdag 19 maart 1999 om 19u.30 plechtige opening met toespraken door de ministers Leo Peeters en Jos Chabert en door Hugo Van Hemelryck, voorzitter van VOS-Brabant.

Willy Verheghe en Maurits Van Liedekerke lezen poëzie over oorlog en vrede o.m. rond de schilderijen van Rufijn De Decker die de oorlogswaanzin aanklagen. Tentoonstelling over de geschiedenis van 75 jaar Vlaamse Oud-Strijders aangevuld met historische spandoeken en affiches, oude VOS-vlaggen, de video *Ijzerkinderen* op basis van getuigenissen van 7 onvervalste

oudstrijders uit de Grote Oorlog.

Zaterdag 27 maart vanaf 14u.: Open Algemene Vergadering over IJzerbedevaart 1999; stand van zaken; een Wereldketen voor Vrede: Dirk Demeurie, secretaris van het IJzerbedevaartcomité; rondvraag.

Vossen in 't Brussels: toelichting over de werking van de *Academie voor het Brussels* door Jef Dekeyser, gevolgd door zijn exclusieve rondleiding in het historische hart van Brussel (15 tot 16u.30).

Aansluitend koffietafel in taveerne *t Manneken* met huldiging van een aantal verdienstelijke 80-plussers.

Donderdag 22 april: Panelgesprek over *Het pacifisme in Vlaanderen tijdens het interbellum*. Met Luc Vandeweyer, Jan Debrouwere, Bruno De Wever, Etienne Van Neygen en Luc Bouwa. VRT-journalist Mark Lamot is moderator.

Zaterdag 24 april vanaf 14u.30: *Vossen in 't Brussels*.

De *Academie voor het Brussels* en rondleiding in hartje Brussel. Koffietafel in *t Manneken*.

Vrijdag 30 april vanaf 18u.: plechtige slotzitting met minister Brigitte Grouwels en dr. Frans-Jos Verdoodt, directeur van het ADVN.

De openingsuren van de tentoonstelling en permanente video *Ijzerkinderen* lopen van 10 tot 18u. Gesloten op zondag, dinsdag en Paasmaandag. De toegang is gratis. Geleide bezoeken (aan 750 fr. per halve dag) kunnen aangevraagd worden bij het AMVB, Visverkopersstraat 13/1 te 1000 Brussel, tel. 02/512.42.81.

Info: Hugo Van Hemelryck (02/269.03.73), Jacob-Willem Bernaerts (02/218.53.97) en Luk Merlevede (02/582.01.64).



Limburgse subsidie voor kleine landschapselementen

Enige tijd geleden keurde de Limburgse provincieraad een reglement goed dat subsidies voorziet voor de (her)aanleg van kleine landschapselementen (KLE). Gedeputeerde voor Leefmilieu *Frieda Brepoels* zette van bij de start haar schouders onder dit project. „Sinds de provincie Limburg begin jaren '90 een sensibiliseringscampagne rond KLE's zoals hagen, poelen en hoogstamboomgaarden voerde is hun populariteit merkkelijk gestegen” zegt ze. „KLE's hebben niet alleen een esthetische waarde, maar zijn ook noodzakelijk voor de overleving van tal van diersoorten. Zo betreft de das een groot deel van zijn voeding uit het afgevallen fruit in de hoogstamboomgaar-

den en vinden de amfibieën een veilig en leefbaar onderkomen in poelen.” Sinds enkele jaren gaat het aantal KLE's weer in stijgende lijn. De mensen leerden ze waarderen en niet zelden rees er verzet wanneer ze gekapt of gedempt dreigden te worden. Sinds vorig jaar kan zo iets overigens niet meer zonder vergunning. „Om het herstel van de kleine landschapselementen in heel Limburg actief te promoten heeft de provincie nu een initiatief tot subsidiëring genomen” zegt Brepoels, die eraan toevoegt de praktische uitwerking van het plan zal gebeuren in samenwerking met de gemeenten. Grofweg komt de subsidieregeling erop neer dat de provincie de grondgebruiker

subsidieert voor de aanleg, terwijl de betrokken gemeente een vergoeding ontvangt voor de controle erop en het onderhoud ervan. Hierbij merken we op dat de aanleg van hagen, haag- en houtkanten en hoogstamboomgaarden niet overal kan rekenen op subsidie. Het is m.a.w. niet voldoende om een haag te planten in je achtertuin om geld te vangen. Ook voor de omvang van de diverse KLE's bestaan minima. Zo moet een haag minstens 25 meter lang zijn en een poel minstens 1 meter diep en 25m² groot. Met uitzondering van de hoogstamboomgaarden – waar slechts een beperkt aantal gemeenten voor in aanmerking komt – kan de subsidie in heel Limburg worden aangevraagd. Uiterlijk



De regionale VU-krant

twee maanden na de aanvraag moet de bestendige deputatie een beslissing hebben genomen. Nog eens twee weken later moet ook de aanvrager van het resultaat op de hoogte zijn gesteld.

(gv)

➔ Meer info: Provincie Limburg, Afdeling Milieu en Natuur – Sectie Planning en Beleid, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt, tel. 011/23.71.11. Subsidieaanvragen moeten schriftelijk vóór 1 mei worden ingediend.

9

Vlaams-Brabant zoekt 11 juli-projecten

Op initiatief van Herman Van Autgaerden (VU), gedeputeerde *Vlaams karakter*, besliste de provincie Vlaams-Brabant om manifestaties rond de Vlaamse feestdag te subsidiëren. Een bedrag van 1 miljoen frank wordt uitgetrokken. Net als vorig jaar wil de provincie zo bijdragen tot de uitbouw van de *Elfdaagse Vlaanderen-Europa 2002*, die een hele resem van projecten over-koepelt in heel Vlaanderen. Samen met de Elfdaagse wil Vlaams-Brabant aan bekendheid en uitstraling van Vlaanderen en van de Vlaamse feestdag werken. Deze dag moet uitgroeien tot een moment van socio-culturele *hoogstand* en gemeenschapsbeleving.

Herman Van Autgaerden: „Vanuit de frontlinie wil Vlaams-Brabant meer nog dan anderen bijdragen tot het slagen van dit project. In de Vlaamse Rand is sociale en culturele verdichting op momenten als de Vlaamse Feestdag meer dan zinvol, ook met het oog op integratie van migranten en anderstaligen.”

PROJECTEN

Om in aanmerking te komen voor financiële steun moeten verenigingen en overheden hun projectvoorstellen indienen vóór 17 april 1999. Het voorstel moet een begroting bevatten van inkom-



Herman Van Autgaerden: „De Vlaamse feestdag moet uitgroeien tot een moment van grote gemeenschapsbeleving”.

sten en uitgaven en ook aangeven welk bedrag van de provincie wordt verwacht. Een adviescomité beoordeelt alle ingediende voorstellen en zal de bestendige deputatie adviseren. De vieringen moeten passen binnen het beleid *Vlaams karakter* en ook de brug slaan met Europese en/of andere culturen. Voorrang gaat naar projecten die vernieuwend zijn, de jeugd aanspreken, een hoge kwaliteit bieden en het lokale niveau overstijgen. Bijzondere aandacht gaat naar vieringen die in faciliteitengemeenten worden georgani-

seerd of die deze gemeenten erbij betrekken. Per gemeente kan er bij voorkeur slechts één project gesubsidieerd worden. Volgend jaar wil Vlaams-Brabant zelf regionale samenwerkingsverbanden opzetten tussen gemeenten, naar het bestaande voorbeeld van "Noordrand", met Meise als kern.

THUIS

Vlaams-Brabant roept alle gemeentebesturen, cultuurraden en lokale organisatoren op om een omvangrijk aantal projectvoorstellen in te dienen. Aanvragen kunnen ingediend worden bij: Provincie Vlaams-Brabant (directie Cultuur en Onderwijs), Diestsesteenweg 52 te 3010 Leuven.

H. Van Autgaerden: „Tenslotte onderzoeken wij de mogelijkheid om, net als vorig jaar, deel te nemen aan het project 'Thuis in Vlaanderen'. Dit project bestaat erin dat er samen met migranten in elke Vlaamse provincie een Vlaams feest wordt gevierd. De Vlaamse regering denkt op dit ogenblik na over de voortzetting van dit initiatief. Gezien het relatieve succes van en het enthousiasme over 'Thuis in Vlaams-Brabant', de viering in Diest vorig jaar, is de provincie vragende partij om hiermee verder te gaan.”

Vrede door vrijheid in Kosova

De Vlaams-Nationale Studenten Unie (VNSU) trekt zich het lot van de Kosovaren aan en stelde een *Forumtekst voor mensenrechten en democratie in Kosova* op. Om deze eisen te ondersteunen organiseert VNSU op 24 maart een fakkeltocht in Gent onder de slogans „respect voor de mensenrechten” en „respect voor de wil van het Kosovaarse volk”. VU en VUJO ondersteunen de manifestatie. De organisatoren vinden het belangrijk dat de publieke opinie ook de Belgische regering op haar verantwoordelijkheid wijst. Kosova ligt in onze achtertuin. Wij kunnen niet machteloos toezien hoe de vrijheidsdrang van een volk bloedig wordt onderdrukt. De fakkeltocht vindt plaats op woensdag, 24 maart en vertrekt om 20u aan de Blandijn (Universiteit Gent).

FAKKELTOCHT

De VNSU wijst in haar platformtekst ook op de voorwaarden voor een oplossing van het conflict: „Een verregaande vorm van autonomie is een voorwaarde om vrede in Kosova te brengen. Alleen moeten er in dat statuut voldoende waarborgen worden ingebouwd voor de rechten van de slinkende Servische minderheid.” En verder: „De internationale gemeenschap moet zowel nu als na het conflict toezien op het naleven van de mensenrechten en het installeren van een democratie, iets waar ze nu schromelijk mee in gebreke blijven.” VNSU vraagt „de democratie en het belang van de mensenrechten” te steunen door dit platform te ondertekenen. U kan uw naam doorspelen via het elektronisch VNSU-adres: VNSU@student.rug.ac.be of te posten naar Harelbekestraat 70, K1417 te 9000 Gent.



B. Conrads

90 % van het fruit dat in België geteeld wordt, komt uit Vlaanderen. Johan Sauwens vraagt een Vlaams label voor milieuvriendelijk geteeld fruit.

Vlaamse fruitteelt is de peer

Onder het motto *Hou de fruitsector gezond!* hield Vlaams volksvertegenwoordiger Johan Sauwens te Borgloon – de parel van Haspengouw – een persconferentie waarin hij het wanbeleid van minister Karel Pinxten inzake fruitteelt op de korrel nam. De aanleiding hiertoe is de malaise waarin de fruitsector is terechtgekomen nadat de landbouwminister begin februari de perenhandel liet stilleggen. In Engeland had men vastgesteld dat peren uit België een te hoog residugehalte van de *groeiemmer* chloormequat bevatten. Resultaat: de sector kijkt tegen een verlies aan van ca. 1 miljard fr., belangrijke afzetmarkten in Rusland en Oost-Europa zijn genoodzaakt zich met Spaanse peren te bevoorraden, het vertrouwen van de consument is ten onrechte geschonden en zo'n 250 telers staan op de rand van het failliet.

HET KAN OOK ANDERS

Deze peren-vaudeville had vermeden kunnen worden indien het ministerie werk had gemaakt van een samenhangende normenvaststelling- en controle. Sinds 1979 is het gebruik van chloormequat in België toegestaan. Pinxten versoepelde in 1996 de gebruiksnormen die de telers moeten naleven. Hij liet echter na routine-ontledingen uit te voeren om te controleren of de door zijn administratie vastgelegde spuitvoorschriften al dan niet tot een overschrijding van de residu-norm (4,5 ppm) leidden. Als nu blijkt dat onze peren niet geschikt zijn voor consumptie dan is Pinxten verantwoordelijk, en niet de telers waarvan de overgrote meerderheid volgens het boekje heeft gespoten.

De diepere oorzaak van dit probleem is dat men in de klassieke fruitteelt in België nog altijd denkt dat grootschalig gebruik van chemische stoffen een noodzakelijk kwaad is. En dat is niet zo. Al in de jaren '60 is men er in Zwitserland in geslaagd om op een economisch rendabele manier en met een minimale milieubelasting kwaliteitsfruit te telen door het inzetten van natuurlijke regulatiemechanismen (nuttige insecten e.d.). Via deze *geïntegreerde fruitproductie* (IFP) wordt vandaag in Oostenrijk, Zwitserland en Nederland 60% van het hardfruit (appels en peren) geteeld. In Zuid-Duitsland en Zuid-Tirol bedraagt dit percentage bijna 100%! Nieuw-Zeeland is erin geslaagd om tussen 1992 en 1999 volledig om te schakelen naar IFP. Deze landen bieden hun milieuvriendelijke producten onder

een apart label aan en winnen steeds meer marktaandeel. Zo heeft de Jonagold uit België in Engeland plaats moeten maken voor zijn soortgenoot uit Tirol.

In Wallonië heeft men de boodschap al begrepen: milieuvriendelijk fruit is de toekomst. Met de actieve steun van de Waalse minister van Landbouw werd in 1988 GAWI (*Groupement d'Arboriculteurs pratiquant en Wallonie les techniques intégrées*) opgericht. 70% van de Waalse telers produceert vandaag op een milieuvriendelijke wijze. Sinds 1990 brengen zij hun fruit onder een eigen label, *Fruitnet*, op de markt dat verdeeld wordt door Delhaize. Deze distributeur ziet zijn marktaandeel in de verkoop van fruit vergroten en betaalt haar leveranciers enkele centiemen meer per kilo. Voor de consument blijft de prijs hetzelfde.

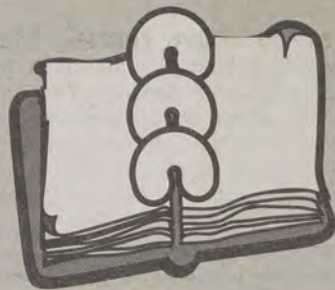
VLAAMS LABEL

Vlaanderen mag niet achterblijven vermits 90% van al het fruit dat in België geteeld wordt uit Vlaanderen komt. Slechts een kleine 10% van de Vlaamse telers produceert milieuvriendelijk. Willen zij op lange termijn nog meespelen op de internationale markt, dan moeten zij massaal naar IFP omschakelen. Johan Sauwens zal Vlaams minister van Landbouw Eric Van Rompuy hierover interpellieren. De Vlaamse overheid moet haar verantwoordelijkheid opnemen en de toekomst van de fruitsector in Vlaanderen verzekeren.

Concreet stelt Johan Sauwens volgende maatregelen voor: de bijdragen voor het *Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing* (VLAM) die geïnd worden van telers die geïntegreerd werken, moeten rechtstreeks worden aangewend voor de creatie van een Vlaams label voor milieuvriendelijk geteeld fruit. Na een overgangperiode van 3 jaar – omschakelen vergt 2 à 3 jaar – moet zoals in Duitsland een positieve discriminatie van geïntegreerd fruit doorgevoerd worden. Enkel fruit dat door toepassing van IFP is geteeld kan dan nog als 1ste klas-fruit verkocht worden.

De toekomst van onze landbouw en van de fruitteelt in het bijzonder ligt in het steeds verder ontwikkelen van milieuvriendelijke en duurzame teelten. Het is een noodzaak voor het milieu en de volksgezondheid, de kennis is er en zowel verbruiker als teler zullen er de vruchten van plukken.

Joris Vandembroucke



OOST-VLAANDEREN

Vr. 19 maart GENT: VU-arr.-raad over „Vlaanderen over de grenzen. Het Vlaams buitenlands beleid“. Met Wilfried Vandaele, Koen Jongbloed, Karel Van Hoorbeke en Paul Van Grembergen. Om 20u. Pic-Nic, Griendijk 17. Org.: VUJO-Gent-Eeklo. Info: Stefani Decaluwe (09/225.98.98).

Za. 27 maart GENT: FVV-Daguitstap met de bus. Verschillende opstapplaatsen. Thema: kansarmoede, stedelijk wonen en sociale huisvesting te Gent. Deelname: 1.000 fr. Volledig programma op FVV-secretariaat: 09/223.38.83.

Zo. 28 maart ZELE: Steakfestijn van burgemeester Jozef De Bruyne. In zaal Ons Huis, Zele-Huiveld. Inschrijven bij Aimé Van Avermaet (400 fr.p.p.), tel. 052/45.08.94.

Di. 30 maart: Jan Caudron spreekt over De Nieuwe Medische Cultuur. Om 20u. in het klooster, Stationstraat 1 te Gijzegem. Org.: Davids-Gijzegem.

Za. 3 april NINOVE: Paasfeest van VVVG-Ninove. Om 12u.30 in Salons Ter Kloppers, Aardeweg 96 te Outer. Uitgebreid menu aan 900 fr. p.p. Inschrijven en info bij René Martens (054/33.43.47) of Georges De Coster (054/35.71.79).

Do. 8 april DEINZE: Valeer Cools spreekt over „Waarden die verloren gaan“. Om 14u.30 bij Carlo (Rotende Petegem). Org.: VVVG-Deinze. Info. W. Lowie (09/386.67.47).

Do. 17 april DEINZE: Een groot kampioen aan het woord: Brik Schotte. Om 14u.30 bij Carlo (Rotonde Petegem). Org.: VVVG-Deinze. Info. W. Lowie (09/386.67.47).

Zo. 18 april SINT-AMANDSBERG: Volksunie-Lentefeest met koud buffet. Vanaf 11u.30 in zaal Novacentrum, Bernadettestraat 134. Eten om 12u.30. Inschrijven vóór 15/4 bij Erwin Herman, 09/251.50.08. Org.: VU-Sint-Amandsberg/Oostakker.

Do. 22 april BEVEREN: Debat Partijvoorzitters. Om 20u. in het Gemeentelijk Cultureel Centrum. M.m.v. Patrick Van Krunkelsven. Org.: VLD-Jongeren. Info: Camilla Geerts, 02/219.49.30.

Vr. 23 april SINT-AMANDSBERG: Gespreksavond over „de Natie Vlaanderen“ met prof. Eric Defoort. Om 20u. in zaal St.-Elloo, Antwerpse stwg 275. Org.: VU en Goossenaertskring Sint-Amandsberg.

Za. 24 april AALST: Jaarlijks Volksunie-Restaurant van Groot Aalst. Vanaf 18u. in feestzaal 't Kapelleken, Meuleschettestraat 24. Info: Danny Denayer (053/77.79.87), Antoine Van der Heyden (053/70.21.49) en Emi Feusels (053/70.34.66).

Za. 24 april NEVELE: Schotse avond. Om 20u. in feestzaal Novy. Toegang: 350 fr., vvk 300 fr., Tot 14j. 200 fr., vvk 150 fr. Inschrijven bij Michel Roelens, 09/371.62.68 of fax 09/371.46.06. Org.: Vlaams Vriendenkring Groot-Nevele.

WEST-VLAANDEREN

Do. 18 maart BRUGGE: VVVG-Brugge-Centrum bezoekt Glaverbel Zeebrugge. Verzamelen om 13u.45 stipt aan deingang van de fabriek. Inschrijven vóór 16/3 bij Jacques Willems (050/34.42.23). Deelname beperkt tot 45 pers.!

Do. 18 maart IZEGEM: Lic. Paul Witdouck over „Emotionele intelligentie“. Om 20u. in de bar van de Stedelijke Muziekacademie voor Muziek en Woord. Org.: VSVK.

Do. 18 maart BRUGGE: Diavoorstelling „Vogels uit Europa“, door Marcel Talloen. Om 15u. in De Gulden Spoor, 't Zand 22. Org.: Informativa vzw. Info: 050/36.25.78.

Vr. 19 maart IZEGEM: Eerste sessie „Communicatievaardigheden“ voor alle kandidaten van de VU&ID-lijst van het kiesarr. Kortrijk-Roeselare-Tielt. Om 19u.30 in zaal Ter Maerel, Abelestraat 36. Org.: A.B. KRT.

Zo. 21 maart DEERLIJK: Mossel-festijn van VU-Deerlijk. Vanaf 11u.30 in D'leffe. Toespraak door Geert Bourgeois. Info: 056/71.76.41 – 71.47.68.

Zo. 21 maart DAMME: VU-Damme maakt een wandeling door het beschermde natuurschoon van Lapscheure. Start om 14u. aan zaal Heldewijs, Hoogstraat te Lapscheure. Vanaf 17u. boterhammen met hesp/kaas/hoofdvlees. Ere-gast: Jean-Marie Bogaert. Inschrijven vóór 13/3 bij bestuursleden.

Di. 23 maart IEPER: Kookdemonstratie. Om 19u.30 in de keuken van het Jeugdstation, Leopold III laan. Org. en info: VVI, 057/20.24.68.

Di. 23 maart IZEGEM: Vijfde fietstocht (o.l.v. Tillo Werbrouck). Vertrek om 14u. op de Korenmarkt, bij het beeld „Het Paar“. Org.: Fietsclub VVVG.

Wo. 24 maart BRUGGE: Een invitatie tot muziek beluisteren. Door zr. Gabrielle Claeys. Om 15u. in de Magdalenzaal, Violierstraat 7. Deuren om 14u. Na de activiteit is er koffietafel voor wie dit wenst. Org.: VVVG-Brugge-Centrum.

Za. 27 maart IZEGEM: Uitstap naar Gent met de bus. Info bij Rosa Decoene (051/30.19.44). Org.: FVV-nationaal.

Za. 27 maart KORTRIJK: FVV-Daguitstap naar Gent met de bus. Thema: Stedelijk wonen en sociale huisvesting in Gent. Deelname: 1.000 fr. (invervoering en maaltijden). Info: B. Deconinck-Damiens (056/21.26.99). Org. FVV-Nationaal.

Do. 1 april TIELT: Dr. Hugo Ryc-keboer over „Het West-Vlaams dialect in de regio Roeselare-Tielt“. Om 20u. in keldertheater Malpertuis, Sint-Michiëlstraat 9. Org.: A. Vanderplaetsekring.

Ma. 12 april ROESELARE: Joris Van Severen en zijn tijd. Voordracht door R. Pauwels. Om 14u.30 in het Parochiaal Centrum, Kattenstraat 29. Org.: VVVG-Roeselare i.s.m. VCLD.

VLAAMS-BRABANT

Vr. 19 maart DWORP: Jaarlijkse kaartavond Koennen. Inschrijven vanaf 19u.30. Aanvang 20u. in zaal Ons Huis, Vroenenbosstraat 1. Org.: VU-Dworp.

Za. 20 maart AARSCHOT: Folkavond met gastoptreden van Mine. Om 20u.30 in Parochiezaal Bekaf, Aarschot. Inkom: 150 fr., vvk. 100 fr. Iedereen welkom. Info en kaarten: Bart Hermans (016/56.40.03). Org.: VUJO-Aarschot.

Za. 20 maart STEENOKKERZEEL: Startsignaal nationale actie Vlaanderen Proper. De Vlaamse Gaai, natuurbescherming Steenokkerzeel, zal van 10 tot 13u. langs de Muislaan, Van Frachenlaan en de Tervuursesteenweg alle zwerfvuil opruimen. Info: 02/759.84.40.

Za. 20 maart SINT-STEVENS-WOLUWE: Lieve Maes van Roger Artolos diguven samen met VU-St. Stevens-Woluwe uit voor hun Kaas- en Wijnavond. Vanaf 18u.30 in zaal de Snuifmolen, Leuvensesteenweg 194. Tafelrede door Marc Platel.

Zo. 21 maart BRUSSEL: Pannen-koekennamiddag. Van 14 tot 18u. in de Spiegelzaal van De Markten, Oude Graanmarkt 4, 1000 Brussel. Org.: VU&ID-Brussel.

Do. 25 maart BRUSSEL: Lunchgesprek met Jan Van Doren (VEV) over het Vlaams belang boven economisch belang. Van 12 tot 14u. in het Vlaams Huis, Broekersstraat 20. Broodjes en drank ter beschikking; Org.: VCLD.

Za. 27 maart STEENOKKERZEEL: Kaas- en Wijnavond op Breugeliaanse wijze. Vanaf 18u. in Parochiezaal Humelgem, Billaiststraat 27. Org.: VU&ID en VUJO-Steenokkerzeel.

Zo. 28 maart BEERSEL: Lente Aperitief. Om 11u. in de Oude Pruijn, Steenweg naar Ukkel 87. In aanwezigheid van Anemie Van de Castele, Etienne Van Vaerenbergh en Eric De Greef. Org.: VU-Beersel.

Za. 10 april ASSE: Jaarlijks eetfestijn van VU-Asse. Vanaf 18u. in zaal Toverfluit, Gemeentehuis. Ook op 11/4 van 11u.30 tot 16u. en op 12/4 vanaf 18u.

Za. 17 april GRIMBERGEN: Jaarlijks lente-etentje. Vanaf 17u.30 in sporthal E. Soens - Singel te Strombeek-Bever. Ook op 18/4 van 11u.30 tot 15u. Org.: VU-Groot-Grimbergen.

Di. 20 april LEUVEN: Politiek debat m.m.v. Patrick Van Krunckelsven over de Politieke omstandigheden/Onvoorziene politiek. In de namiddag Ekonomika Leuven. Info: Camilla Geerts, 02/219.49.30.

Wo. 21 april BRUSSEL: Forum rond automobiliteit na 2000, m.m.v. Johan Sauwens. Van 9u.30 tot 16u.30 in Touring-Brussel. Info: Koen T'Sijen, 02/219.49.30.

Do. 22 april BRUSSEL: Lunchgesprek met prof. F. Van Hemelryck (Davidsfonds) over Cultuur en Vlaamse beweging, hand in hand? Van 12 tot 14u. In het Vlaams Huis, Drukkersstraat 20. Broodjes en drank ter beschikking. Org.: VCLD.

Vr. 23 april BRUSSEL: Politiek debat over de eisen van de holebi's. M.m.v. Vincent Van Quickenborne. Om 19u.30 in de zalen van de socialistische mutualiteiten, Sint-Jansstraat 32. Gratis toegang.

Vr. 30 april NEDER-OVER-HEEMBEEK: de plaatselijke VU-afdeling organiseert zijn 4de algemene quiz. Afspraak in zaal Familia, F.Vekemansstraat 131, 1120 NOH. Inschrijving 400 fr. per ploeg van max. 5 deelnemers te storten voor 26 april op reknr. 428-4053551-51 met de vermelding 'Quiz & (ploegnaam)' of ter plaatse 500 fr. Ruime parking. Aanvang: 20u.

LIMBURG

Do. 18 maart SINT-TRUIDEN: Rook- en Branddetectoren in de woning, door André Hansen. Om 14u. in zaal Ons Huis, Grote Markt 6. Toegang gratis. Org.: VVVG-Sint-Truiden. Info: Vancoppenolle, 011/68.72.40.

Zo. 21 maart BEVERST: VU-Beverst-Schoonbeek organiseert een 1ste „Daar-is-de-lente-Brunch“. Van 10 tot 14u. Deelname: 400 fr., -12j. 200 fr. Leen plaats vermeld. Inschrijven in info bij Edgard Geaerts, 011/41.13.32.

Di. 23 maart MAASEIK: Eddy Van Buggenhout over „Werkloosheid, sociale zekerheid en ... stress, in communautair perspectief“. Om 20u. in de bovenzaal van café Beurs, Markt te Maaseik. Org.: IJ-zerbedevaartcomité Maaseik-Bree-Maasland i.s.m. DF Maaseik, VVB en VVVG.

Za. 10 april HASSELT: Gezamenlijke uitstap per bus van 3 VVVG-afdelingen. Voormiddag: bezoek Koninklijk Museum voor Midden-Afrika met „Magisch Marokko: de Berbers“. Namiddag: Brussel Binnenste Buiten. Info VVVG-Hasselt: 011/81.11.59.

Za. 10 april HEUSDEN-ZOLDER: Zie Hasselt. Info VVVG-West-Limburg: 011/42.59.95.

Za. 10 april SINT-TRUIDEN: Zie Hasselt. Info VVVG-Sint-Truiden: 011/68.72.40.

ANTWERPEN

Do. 18 maart EDEGEM: Bezoek aan het AZ Stuyvenberg. Na korte inleiding, bezoek spoedgevallen, MUG, intensieve, brandwondencentrum enz. Samenkomst om 13u.15 aan inkomhal AZ. Org.: FVV-Edegem.

Do. 18 maart VOSSELAAR: Patrik Vankrunckelsven over „Een dokter in de politiek“. Om 20u. in Oud-Gemeentehuis (De Nok), polyvalente zaal (1ste verdieping), Cingel te Vosselaar. Toegang gratis. Info: Joris Frederickx, 014/61.38.67. Org.: Vlaamse Kring Noorderkempen i.s.m. Rodenbachfonds.

Vr. 19 maart BORGERHOUT: Info-avond over de Euro. Om 20u. in zaal Paroza, Bacchuslaan te Berchem. Org.: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling.

Vr. 19 maart AARTSELAAR: Eerste duo-quiz van VU-Aartselaar. Om 20u. in CC 't Aambeeld, Della Faillelaan 34. Ploegen van 4 à 5 pers.; deelnameprijs: 500 fr.p.ploeg. Inschrijven bij Lieve Redant (03/887.38.13) of na kantooruren bij Koen Redant (03/887.47.25).

Vr. 19 maart TONGERLO: Verslag van de jongste bedevaart naar de Graven van het Oosten/1998 door Fons Janssens. Om 15u. in 't Abdijke, Tongerlodorp. Videovoorstelling op groot scherm. Toegang gratis. Org.: SMF-Kempen. Info: Vancoppenolle, 011/68.72.40.

Za. 20 maart EDEGEM: 17de Volkszangavond „Kom, zing met mij“. Om 20u. in zaal Elzenhof, Kerkplein Edegem-Elsdonk. Presentatie Wilfried Haesen. Zanganimatie Gust Teugels. Muziekgroep Kriebel. Inkom 200 fr. Org.: Culturele Kring, Blauwvoetgemeenschap, FVV en Vlaams Nationale Stichting Edegem.

Zo. 21 maart LEEST: 7de Pannekoekenfeest van VU-Mechelen in zaal Sint-Cecilia, Dorp, Leest. Doorlopend van 15 tot 19u. Info bij Eric D'hiet (015/27.70.25) en Koen Anclaux (015/26.07.34).

Wo. 24 maart TURNHOUT: Etienne Van Vaerenbergh over „Franstalige arrogantie: hoelang dulden wij dit nog?“. Om 20u. in De Warande, Keldercafé. Org.: Vlaamse Kring Turnhout i.s.m. VCLD.

Do. 25 maart WIJNEGEM: Passieconcert door de Bob Boonsingers, in de OLV-kerk van Wijnegem. Toegang 250 fr., vvk 200 fr. Kaarten bij Ward Herbosch, 03/353.68.94. Org.: KK Jan Puimège.

Vr. 26 maart BOECHOUT: VU-eetfeest voor leden en sympathisanten in het Hof Van Rijen (Veldkant). Om 20u., 1.300 fr.p.p. Inschrijvingen bij Koen T'Sijen (03/454.48.03).

Vr. 26 maart RIJMENAM: Diavoorstelling over reis naar Tsjechië en Oekraïne die doorgaat van 1 t/m 14 juli 1999. Kostprijs 24.800 fr. De diavoorstelling gaat door om 19u. in ontmoetingscentrum Sint-Maartensberg, St.-Maartensberg 1 te Rijmenam (achter parochiekerk). Meer info bij Willy en Mia Bogaerts-Bililiet, Donkerstraat 17 te 2820 Rijmenam (015/51.31.69. Org.: Vlaamse Vriendenkring en DF-Rijmenam.

Za. 27 maart BERLAAR: VU-schepenbal. Vanaf 21u. in zaal Familia te Berlaar-Heikant, Aarschotsebaan. DJ Rudy Van Herck speelt dansmuziek. Inkom 150 fr., vvk. 100 fr. Info: Walter Luyten (03/482.11.93). Iedereen welkom.

Za. 27 maart BORGERHOUT: Tonneelavond in de Parkschool te Borgerhout. „Pak in, stap uit“. Kaarten bij Jan De Scheerder vóór 23/3 op tel. 03/236.45.40. Org.: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling.

Vr. 9 april BONHEIDEN: Geert Bourgeois spreekt in de Krankhoeve, Grote Doelstraat te Bonheiden (bewegwijzard) over Justitie in het algemeen, de commissie Dutroux en het Octopusakkoord in het bijzonder. Aanvang 20u. Inkom gratis. Org.: VU-Bonheiden. Info: Peter Criel (015/52.01.02 - na 20u.)

Wo. 21 april TURNHOUT: Johan Sauwens over „Vlaams zelfbestuur, nu of nooit“. Om 20u. in Keldercafé De Warande; Org.: Vlaamse Kring Turnhout i.s.m. VCLD.

Wo. 21 april BOOM: Economisch debat m.m.v. Fons Borginon. Om 20u. Org.: Comité voor Economische en Financiële Informatie, Rupelstreek-Boom. Info: Koen T'Sijen, 02/219.49.30.

Do. 22 april BOECHOUT: Burger, democratie en staatshervorming: naar een beter bestuur in Vlaanderen na juni 1999. Door prof. Matthias Storme. Om 20u. in de Benedenzaal Gildenhuis, St.-Bavoplein 8 te Boechout. Info: Guy Leemans: 03/455.43.83.

Vr. 30 april BORGERHOUT: Quiz-avond in de Reuzenpoort. Info Jan De Scheerder, tel. 03/236.45.40. Org.: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling.

Zo. 11 april BORGERHOUT: Bezoek aan de tentoonstelling kunstschilder Rik Wegghe. Samenkomst om 14u.30 aan 't Kallement, Home St.Jozef, Wommelgem. Deelname 100 fr. - 1 cons. Inbegrepen. Org.: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling.

Za. 24 april BORGERHOUT: Geleid bezoek aan de kapel van St.Jan Berchmans. Samenkomst om 14u.30 aan de ingang van het college, Meir 36. Deelname 50 fr. Org.: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling. Info: Jan de Scheerder, tel. 03/236.45.40.

Do. 29 april ANTWERPEN: Debat over sociale zekerheid, wonen en veiligheid. M.v.m. Patrik Vankrunckelsven. Van 14 tot 16u. in Trefcentrum Derde Leefstijd, Ufsia Antwerpen. Info: Camilla Geerts, 02/219.49.30.

Het partijbestuur deelt mee

Na afloop van het Volksunie-partijbestuur van maandag 15 maart jl. werd volgende persmededeling verspreid.

SP EN CVP MEE VERANTWOORDELIJK VOOR VERNEDERING VLAAMS PARLEMENT

Afgelopen vrijdag stemde een meerderheid in de Brusselse hoofdstedelijke raad een motie waarin de resoluties van het Vlaams parlement naar de prullenmand verwezen worden. De Vlaamse meerderheidspartijen CVP en SP steunden deze motie.

Het partijbestuur van de VU vindt het ongehoord dat de Brusselse hoofdstedelijke raad zich verheft tot de gelijke van het Vlaams parlement en fel uithaalt naar de besluitvorming in dat parlement. Vooral de houding van de Brusselse CVP'ers en SP'ers is onbegrijpelijk, tenzij men ze bekijkt in het perspectief van het goedkoop Brussels electoraal succes of de persoonlijke carrièreplanning, waarvoor elke lange-termijn-visie op de toekomst moet sneuvelen.

Ook het Vlaams Blok, de zogenaamd de radicale Vlaamse partij, is in dit bedje ziek. Uit angst om potentiële Franstalige kiezers voor het hoofd te stoten, bleef de partij afwezig in deze Brusselse discussie.

De CVP bewijst nog maar eens dat ze volkomen onbetrouwbaar is. Een visie die ze in het Vlaams parlement onderschrijft, wordt in de daaropvolgende dagen door federale CVP-politici en Brusselse CVP'ers ondergraven. In de Brusselse hoofdstedelijke raad werken de Vlaamse CVP'ers zelfs mee aan een initiatief van de PS dat alleen bedoeld is om het democratisch verkozen Vlaams parlement en zijn besluitvorming te ridiculiseren. Het mangelt ze aan argumenten. Men wil bijvoorbeeld ten allen prijze een keuze van de Brusselaars voor het ene of het andere sociaal- of fiscaal stelsel vermijden. In het dossier van de zorgverzekering, een electoraal interessant thema, blijkt deze keuze niet problematisch voor SP en CVP. Vreemd toch?

Hoe dan ook, de Vlaamse kiezer zal deze vernedering niet slikken en zal niet aanvaarden dat zijn volksvertegenwoordiging voor schut wordt gezet.

CVP en SP moeten eindelijk kleur bekennen. Zullen zij de resoluties van het Vlaams parlement daadwerkelijk steunen en ze op de tafel leggen bij een volgende regeringsonderhandeling? Bij CVP en SP wordt de mist hierover bijzonder dik. De houding van de Brusselaars ontleent hen nu zelfs het voordeel van de twijfel. Dringend duidelijkheid, a.u.b.!

Eugeen Serkeyn overleden

In zijn woning te Houtem is op 12 maart Eugeen Serkeyn overleden. Eugeen leed sinds lange tijd aan MS. Hij werd op 21 december 1932 te Alsemberg geboren en was gehuwd met Nora Tommelein en de vader van Johan, Tom en Eva.

Eugeen heeft voor de Vlaamse beweging én voor de Volksunie meer dan zijn deel gedaan, hij kon tevreden terugkijken op het vele, vaak kleine, werk dat hij heeft verzet. Eugeen was ook een goede kameraad en leed onder het feit dat hij niet meer meekon, vooral de laatste jaren viel de ziekte hem zeer zwaar. Nora, zijn kinderen en schoonkinderen gaven hem

steeds veel aandacht en stonden hem zeer nabij.

De uitvaartliturgie en crematie hadden plaats op 17 maart, de asbijzetting vandaag 18 maart om 10 uur op kerkhof van Houtem-Vilvoorde.

Wij bieden Nora, Tom en Kate Degeyter en de hele familie onze deelname in de rouw aan. Zij moeten weten dat ontelbaren in Eugeen niet alleen een trouwe medestander maar ook een ware vriend verliezen, dat hij voor velen van ons ook een voorbeeld van opgeruimdheid was ondanks de ziekte die hem zo zwaar heeft getroffen.

Kortrijkse ID-kandidaten



In aanwezigheid van Margriet Hermans werden te Kortrijk de ID-kandidaten van de lijst VU/ID voorgesteld. Van links naar rechts: Frederik Vanden Bogaerde, woordvoerder ID21 Vincent Van Quickenborne, Libertus Dejonckere, Margriet Hermans en Philippe Decruynaere. Veel succes!

Werkaanbiedingen

■ FVK-Rodenbachfonds zoekt een half-tijdse stafmedewerker (m/v) met ingang van 1 mei 1999 tot en met 31 december 1999 met standplaats te Gent.

Voorwaarde:

- houder zijn van een diploma van licentiaat in de Humane Wetenschappen.

Taken:

- uitbouw van nationaal tijdschrift *De Koerier* met o.m. het schrijven van artikels, het

leggen van contacten met kandidaat-auteurs enz.

- aanmaak van documentatie-, hulp- en leermiddelen zoals brochures, uitnodigingen, persnota's, enz. ten behoeve van de aangesloten afdelingen.

Uiterste inschrijvingstermijn: 31 maart 1999.

☞ **Info: FVK-Rodenbachfonds, t.a.v. Hilde Houwen, directeur, Bennesteeg 4, 9000 Gent, 09/223.77.42.**

■ Amnesty International zoekt vrijwilliger-persverantwoordelijke die in een klein en dynamisch team wil werken voor minstens twee dagen per week en voor tenminste één jaar.

Taken: Schrijven en berichten verzenden, organiseren van persevenementen in Brussel, het beheer van de database, ontwikkelen

van een actief medianetwerk in Brussel, inspielen op vragen van journalisten en het klaarmaken van informatiepakketten. Vloeiend Engels is vereist; kennis van andere talen is een pluspunt.

☞ **Info: Amnesty International, Handelsstraat 70-72, 1040 Brussel. Tel. 02/502.14.99, fax 02/502.56.86.**

Met Dosfel naar Straatsburg

Van 15 tot en met 18 april 1999 vergast Europees Parlementslid Nelly Maes een uitgelezen groep mensen op een unieke reiservaring. Vanuit het democratisch hart van Europa geniet u vier dagen lang van het beste wat de Elzas te bieden heeft. Laat ons gevarieerd programma u alvast bekoren:

- Uitgebreid bezoek aan het Europees Parlement o.l.v. Nelly Maes, aansluitend wonen we een plenaire vergadering bij en vereren enkele buitenlandse parlementsleden met een bezoek.

- Daguitstap in Straatsburg, inclusief een boottocht en een bezoek aan de kathedraal. Geïnteresseerden kunnen uitgebreid kennis maken met de plaatselijke winkel- en horecagelegenheden.

- Een deskundige verkenning van de historische stadskern van Colmar en de omliggende pittoreske wijndorpsjes waar de lokale productie op haar kwaliteit kan getest worden.

- Op de terugreis houden we halt in Luxemburg voor o.a. het Europees Hof van Justitie en de Europese school.

Gedurende drie nachten verblijft het gezelschap in een rustiek familiehotelletje, voorzien van alle comfort. In de ochtend genieten we er een stevig ontbijt, terwijl er 's avonds lokale spijzen worden voorgeschoteld. De lunch wordt steeds vrij genuttigd.

De prijs van dit alles bedraagt 6.900 fr. per persoon. Dit bedrag dekt alle kosten, afgezien van de dagelijkse lunch en het drankverbruik. Busreis, half-pension verblijf, fooien en een reisverzekering zijn inclusief.

Het spreekt voor zich dat de plaatsen voor deze reis beperkt zijn. Snel zijn is dus de boodschap!

☞ **Voor inschrijvingen en inlichtingen: Vormingscentrum Lodewijk Dosfel, Ben Weyts, Omwentelingsstraat 13, 1000 Brussel. Tel. 02/219.25.00, fax 02/217.35.10. E-mail: ben.veyts@vu.be**

On line
met de
Volksunie

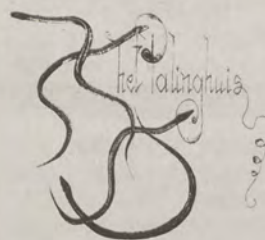
www.volksunie.be

Brood- en
banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALIST
VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

VU & ID
VOOR DE VERNIEUWING



*De familiezaak met traditie
sedert 1910
Marleen en Anouk Pauwels
Cude Brugstraat 16
9200 (Scheuwaarde) Tondermende
Tel. 052 42 32 46*

Afhalen van palinggerechten mogelijk

Openingsuren: van maandag tot en met donderdag:
12 uur tot 14.30 uur - 18 uur tot 21.30 uur
Zaterdag: 18 uur tot 22 uur
Zondag: 12 uur tot 21.30 uur
Verlofperiode: de maand december



VLAAMS-NATIONAAL
WEEKBLAD

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Eric Van de Castele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

Reclameregie:
Decom
Gossetlaan 30
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02/481.78.59
Fax. 02/481.78.82

Alle stortingen van
abonnementen en redactie
op rekeningnummer
435-0272161-59 van WIJ,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel.

Tel. 02/219.49.30

Fax 02/219.97.25

E-mail

redactie@vpri.be

Jaarabonnement 1.800 fr.

Los nummer 35 fr.

Dit nummer werd dinsdag

j. l. om 14 u. afgesloten.

Verantwoordelijk

uitgever:

Patrick Vankrunkelsven

Barrikadenplein 12

1000 Brussel

Een uitgave van het
Vlaams Pers-, Radio- en
TV-instituut v.z.w.



DEZE WEEK IN KNACK

http://www.knack.be

INTERVIEW

GESPREK MET NORBERT DE BATSELIER

Norbert De Batselier blijft geloven in de weg van de politieke vernieuwing. Een tijdlang heeft hij echter getwijfeld aan de intenties van zijn eigen partij. "Ik heb beloofd dat men mij wilde beschadigen." En verder maakt hij zich druk over de karikaturen van de politiek. "Mij stoort het steekspel niet, als het maar over de inhoud gaat. Niet over de hond van Tobback of de tanden van Verhofstadt." Norbert De Batselier over de traagheid van de vernieuwing: een gesprek.

FILM

PAUL COX OVER "FATHER DAMIEN"

Vanaf deze week loopt de film "Father Damien" - over pater Damiaan - in onze bioscoopzalen. Regisseur Paul Cox wil met zijn film niets meer te maken hebben en vertikte het vorige week om op de wereldpremière in Metropolis te verschijnen. "Op zeker ogenblik heb ik een proces aangestippen omdat ze de film achter mijn rug aan het monteren waren. Ze hebben uit mijn film de ziel weggesneden." Over de "mismaaktheid" van "Father Damien": een gesprek met Paul Cox.

OMSLAGVERHAAL

VAN DE PROEFBUIS IN DE POT



Stilaan wordt de markt overspoeld met voedingsproducten op basis van genetisch gemanipuleerde gewassen. Voeding en biotechnologie: is dat allemaal wel goed voor onze gezondheid en voor ons leefmilieu? Over vergiftigde ratten, de Chinese rijstproductie, de tomaat Flavr Savr, de Europese stengelboorder, friet met een antigriepmiddel, chips en hespenworst, de slag tussen bladluizen en lieveheersbeestjes, superonkruiden en "Frankenfood". Genetisch gemanipuleerde voeding: weet wat je eet.

WEEKEND KNACK: HET NEST VAN ILYA PRIGOGINE + BONNIE RAITT + BRET EASTON ELLIS + EEN LEZERSREIS NAAR CANADA

Voetbalvoorzitters maken soms gekke buitelingen. Letterlijk en figuurlijk.

De voorbije weken kon de pret niet op. De eerste „prezze” die het bruin bakte was Fernand De Clercq van Club Brugge. Hij reed tegen de kar van Antoine Van Hove en de shade was onoverzienlijk. De „prezze” moest opstappen. Geen pardon.

◆ SPORT ◆

Clubvoorzitter Fernand De Clercq had nooit het recht zich een persoonlijke mening te mogen veroorloven en van die stelregel kon onmogelijk worden afgeveken. Het gelag werd betaald en in het Jan Breydelstadion ging men over tot de orde van de dag. Zo simpel gaat dat.

DE VOLGENDEN!

In Anderlecht uitte de oude Vanden Stock ongezouten kritiek op zijn zoon. De man die zichzelf geen voornaam kon verdienen werd niets minder dan onbekwaamheid verweten. Natuurlijk wist Constant achteraf van niets. Hij had het zo niet gezegd en hij had het nog minder zo bedoeld. Met journalisten valt vandaag niets meer aan te vangen. Je neemt ze dan bij een heerlijke maaltijd eens in vertrouwen. Komi-tragisch was dat niemand vond dat de *ouwe* de situatie verkeerd had ingeschat. Wat hij zegde was waar en wellicht deed het daarom dubbel pijn. Maar zoals steeds vertelde Constant maar de halve waarheid. Hij vergat eraan toe te voegen dat hij zijn zoon met een allesbehalve aantrekkelijke sportieve nalatenschap had opgezaaid. Constant organiseerde al jaren geleden de grote uitverkoop, de grote uittocht van talent.

Ook hij miskocht zich om de haverklap op de spelers- en trainersmarkt. Anderlecht verloederde sportief en organisatorisch. Het kon zich niet langer handhaven in de subtop van het Europees voetbal. Het mooiste voetbaltheater beschikte niet meer over bekwame acteurs. En alsof dit alles nog niet volstond kwam daar nog een omkoopaffaire bovenop. Daarom en om niets anders stapte vader op ten voordele van de zoon. Had men de

onverkwikkelijke zaak in de doofpot kunnen stoppen dan zou er van een machtswissel nog geen sprake zijn geweest. Daarover deed de vader wijselijk geen boekje open. Hij wil nu als de redder in nood worden binnengehaald maar we vrezden dat zijn geloofwaardigheid daartoe al te zeer werd ondermijnd. De derde klap werd uitgedeeld door of aan Jean Van Milders, nu al ruim tien jaar lang voorzitter van AA Gent. Hij stapte „onder druk uit eigen beweging” op om de stad alsnog tot een borgstelling voor de ruim vierhonderd miljoen schulden van



M. Herremans

de club over te halen. Of het dossier nu gedeblokkeerd is durft niemand voorspellen. Wat wel vaststaat is dat Jean Van Milders de grote verwachtingen die hij

najaar aan de muur „spijkerde” was spectaculair. AA Gent blijft achter met een enorme schuldenberg en een arsenaal aan jong talent. Het is de vraag hoe de nieuwe clubleiding met een en ander zal omgaan. Want dat voor AA Gent een rol is weggelegd in het vaderlandse voetbal staat buiten twijfel. Al dacht men daar in Moeskroen vorige week vrijdag anders over. Zeven keer moest de Gentse doelman zich daar omdraaien...

Het gekke is dat er in onze kwalitatief zwakke competitie wordt gescoord naar hartelust en dat de uiteindelijke afloop onvoorspelbaar blijft. Vandaag krijgt landskampioen Club Brugge bij Lierse vijf doelpunten om de oren en morgen verliest Racing Genk bij Beveren dat eerder drie punten op tweeënveertig haalde. Anderlecht speelt slecht maar haalde wel zevenentwintig op dertig. Niemand die er nog wijs uit geraakt;

Olympos

Fernand De Clercq wordt omarmd door Antoine Van Hove: de voorzitter had geen recht van spreken. Buiten dus. Zo gaat dat bij o.a. Club Brugge.

Driemaal pijnlijk

aanvankelijk losmaakte niet heeft kunnen inlossen. Vandaag wordt hem eigengereidheid verweten. Budgettaire discipline zou aan hem niet besteed zijn geweest en het dossier waarmee hij het stadsbestuur tot een waarborg probeerde te verleiden was lachwekkend onvolledig.

ZEVENSLAG

Val Milders veroordelen is vandaag gemakkelijk maar het staat wel vast dat de man in de voorbije jaren systematisch aan geloofwaardigheid inboette. De manier waarop ex-trainer Boskamp hem in het

Een beetje legende

De tijd staat niet stil en geen bomen blijven staan. Vorige week stierf Berten De Kimpe. Tientallen jaren lang gaf hij de Vlaamse wielersport mee gestalte. Als ploegleider, als tegenhanger van die andere legende Lomme Driessen. Berten was ploegleider van Tuur De Cabooter, Gilbert en Manten De Smet, Benoni Behey, Verbeeck, Godefroot, Claudy Criquelion, Rudi Dhaenens en Walter Planckaert. Berten was geen gewone. Hij voelde zich thuis in het milieu. Hij werd niet rap rood en zette maar zelden een stap opzij. Zijn *Groene Leeuwen* haalden ons wielwereldje meer dan eens overhoop. Onder meer op het beruchte wereldkampioenschap in Ronse toen de onklopbare Rik Van Looy in de laatste meters werd voorbijgereden door een Groene Leeuw, door Benoni Behey, in theorie zijn ploegmaat voor één dag. Van Looy werd door de Groene Leeuwen te vroeg naar de kop van het peloton geloodst. Hij pakte de wind op kop en kon niet standhouden in de ultieme meters. Behey gleed hem voorbij. Maandenlang leefde ons toen in ééndagswedstrijden oppermachtig wielwereldje in de controverse. De wereldkampioen werd uitgefloten, de verliezer toegejuicht en dat is dan nog voorzichtig uitgedrukt.



De Kimpe met Frans Verbeeck.

Berten, die in zijn jonge jaren een begenadigd voetballer voor Cercle Brugge was geweest, leidde ook Claude Criquelion naar de wereldtitel. In Montjuich.

De Kimpe heeft echt wel wat neergezet, al genoot hij geen onkreukbare reputatie, maar in de wielwereld van toen was dat niet ongewoon. Er werd, zoals dat heet, nogal eens iets geritseld en geregeld. De Kimpe was onderdeel van het circuit. Het was ontroerend hoe Lomme Driessen op de begrafenis voor de camera's met tranen in de ogen afscheid nam van zijn grote tegenspeler. De wielersport is vaak synoniem van emotie.

(Olympos)

Enkele tientallen miljoenen

Sunair Oostende geraakte in de halve finales van de Koracbeke (basketbal) niet voorbij Estudiantes Madrid. De West-Vlamingen waren er nochtans met goede moed aan begonnen.

Maaseik en Roeselare sneuvelen in de finale van hun Final Fours tegen oppermachtige Italiaanse tegenstanders. Ook hier achtten onze landgenoten zich niet bij voorbaat kansloos. Maar het mocht niet zijn. Het water was veel te diep.

De tweede en derde ploegsport van dit land beleven nochtans heuglijke tijden. De belangstelling staat op peil, het enthousiasme is groot, de competities verlopen spannend. Meer moet dat niet zijn eigenlijk, maar desondanks staat het vast dat zowel ons basketbal- als onze volleybaltoppers nog enkele tientallen miljoenen meer nodig hebben om de aansluiting met de Europese topploegen te kunnen realiseren. In Oostende plakten men daar precieze cijfers. De club van voorzitter Van Moerkerke zou werken met een jaarbudget van om en bij de zestig miljoen. Daar zou nog veertig miljoen moeten bovenop komen om internationaal echt mee te kunnen. Of die droom ooit werkelijkheid kan

worden is zeer de vraag. Het toeval (?) wilde immers dat nogal wat zaalsportclubs financieel in problemen verkeren. Sponsors strikken is geen vanzelfsprekende zaak. Ze aan de club vastbinden op lange termijn is nog moeilijker. De basketclub uit Oostende heeft een voornaam van bij haar geboorte: Sunair. Maar vandaag ijvert de voorzitter om zijn club te laten voortleven zonder de steun van de nu Brits geworden touroperator. De man is nog niet uit de zorgen. Ondanks zijn Oostende al zijn thuiswedstrijden in een uitverkochte zaal speelt. De toestand van Okapi Aalst, ook een uitgesproken kandidaat voor de landstitel, is nog zorgwekkender. De Aalsterse carnavalgekte ten spijt moest mevrouw de burgemeester al tussen komen om de club van de ondergang te redden. Er gaan in de topsport vandaag zo'n grote bedragen om dat de vraag naar de internationale leefbaarheid van ons basket- en volleybal inderdaad mag gesteld worden. Halve finales en plaatsen in de finales van de Final Fours kunnen die realiteit niet verdoezelen. Sportief is de afstand recht evenredig met de financiële kloof en dit is dus zeer aanzienlijk.

(Olympos)

In Vlaanderen jaagt de Boekenleeuw



Uit: De Boekentrommel, 1999, Kinder- en jeugdboekenmagazine.

◆ BOEKEN ◆

Zoals steeds werd de Jeugdboekenweek geopend met bekendmaking en overhandiging van *Boekenleeuw* en *Boekenwelpen* voor de beste jeugdboeken, en de *Boekenpauw/Yvonne Gillé-Decoeneprijs* voor het best geïllustreerde jeugdboek, allemaal verschenen in 1998. De hoogste onderscheiding, een Boekenleeuw, ging naar het lekkere, sprankelende en frisse boek *Vos en Haas* van Sylvia Vanden Heede, geïllustreerd door Thé Tjong-Khing. Hiermee kreeg haar uitgever Lannoo in het geheel, dus sinds het bestaan van de onderscheidingen in 1987 (productie 1986), zijn derde Leeuw, naast 6 Boekenwelpen. Een Boekenwelp ging naar het doordacht, intelligent, origineel

en aantrekkelijk boekje *Wie* van Dirk Nielandt (tekst) en Marjolein Pottie (illustraties). Standaard Uitgeverij haalde hiermee zijn tweede Welp in huis. Ed Franck werd gelauwerd voor *Het huis van eb en vloed* en hiermee haalde Averbode zijn achtste Welp binnen, naast 4 Boekenleeuwen sinds 1967. Bij Davidsfonds/Infodok verscheen het boeiend en spannend verhaal, *Prins van de leegte* van Karel Verleyen, een zorgvuldig gecomponeerd historisch verhaal rond theater, en dat kreeg dus ook een Boekenwelp, hiermee zijn uitgever aan zijn derde Welp helpend, naast één Leeuw. Uitgeverij Facet, in Vlaanderen vooral bekend is om haar vertaalbeleid, kreeg dit jaar de Boekenwelp voor de beste vertaling met *Geheim sacrament* van Sherryl Jordan, en dit betekende de vijfde Boekenwelp, waarvan 4 voor vertaling, met daarnaast ook nog een Leeuw in 1989. De Boekenpauw ging naar de sobere zwart, wit en rood illustraties van Goele Dewanckel in het mooie boekje van Jaak Dreesen *Zeg me dat het niet zal sneeuwen*. Zoals met alle boekjes en boeken van Jaak Dreesen, een indringend verhaal. Goele heeft dit

luisterspel, want dat is het, in prachtige beelden vertaald. Proficiat!

HOUDEN VAN

Vanuit de Verniging ter Bevordering van het Vlaamse Boekwezen (VBVB) worden in die week altijd initiatieven genomen, die de jongste jaren steeds opvallender werden. Er is de vierde editie van de erg mooi gepresenteerde *De Boekentrommel*, een kleurige folder waarin uitgeverij hun nieuwste uitgaven aankondigen, met één meerwaarde echter, de aankoopbons die door de band genomen toch een korting van 20 procent verschaffen (tot 31 maart). Je kunt je de vraag stellen hoe een vereniging die voor een vaste boekenprijs ijvert, zich aan kortingbonnen laat vangen, maar dit even tussen haakjes, want het is en blijft een mooi initiatief. Dan is er ook nog het actieboek, dat zich tot kinderen vanaf 10 jaar richt en verkrijgbaar is aan 125 fr. Eerlijk gezegd, ik hou niet van het omslag, het is nochtans van André Sollie. En nog eerlijker, ik vind de inhoud erg saai, een opeenstapeling van clichés, je ziet duidelijk dat het boekje voor de gelegenheid in elkaar werd geflanst door

de weliswaar erg gereputeerde schrijfster Bettie Elias, die ik erg waardeer. Er waren toch betere boekjes rond dit thema van „Houden van” te vinden, desnoods had men er een in het buitenland gezocht en het door Bettie laten vertalen. Maar gedane zaken nemen geen keer.

Tijdens de uitreiking wist Ed Franck een gevoelige snaar aangaande de volwassenaanlektuur van vandaag te treffen: „Steeds meer volwassenen beginnen jeugdboeken te lezen, niet omdat ze simpel van geest zijn, maar enkel omdat in het kinder- en jeugdboek de fantasie nog zijn vrije loop mag nemen, daar worden nog verhalen verteld.” Gelijk heeft ie. Inderdaad, als je de Boekenwelp voor de beste vertaling van dit jaar bekijkt, *Geheim sacrament* van Sherryl Jordan, dan spreek je over een volwaardige roman, die geschikt is voor volwassenen, maar kan worden gelezen vanaf 14 jaar. En zo verschijnen er op dit ogenblik heel wat in de schemerzone tussen adolescentie en volwassenheid.

Een zalige, goede, heerlijke, vrolijke Jeugdboekenweek toegewenst!

Janus

14

Het blijft verbazen hoeveel investeringen er gaan naar kinder- en jeugdboeken. Maar zegt het spreekwoord niet:

Jong geleerd ...

Sjoerd Kuiper is een klinkende naam in de jeugdboekenwereld. Met het jongetje Robin heeft hij een reeds flink wat prijzen in de wacht gesleept. 'Robin en opa' speelt zich af in het putje van de winter. En al gauw blijkt wat voor vriendelijke mensen grootouders toch kunnen zijn. Een hartverwarmend boek over een kleine jongen en zijn grootvader. Verhalen van alledag over 's nachts op moeten staan om te gaan plassen, over koude voeten en over piekfijne schaatsen. Ook in 'Robin en Sinterklaas' zijn dezelfde hoofdfiguren - papa, mama, zusje Suze en knuffelvarken Knor - van de partij. De belhamel loopt rond als Zwarte Piet met een kussensloop die dienst doet als zak van Sinterklaas. Dan vertelt zijn vader hem over het Sinterklaaseiland ...

⇒ **Robin en opa. Sjoerd Kuiper. Uitg. Leopold - Amsterdam. 1998. 126 blz., 499 fr.**

⇒ **Robin en Sinterklaas. Sjoerd Kuiper. Uitg. Leopold - Amsterdam. 1998. Tweede druk. 68 blz., 250 fr.**

Voor kinderen in dezelfde leeftijdscategorie verscheen bij *Leopold* 'Steffie mist Bram'. Auteur *Ben Kuipers* heeft het over een thema van alle tijden: twee vrienden - de Steffie en Bram uit de titel

- die door een verhuis van elkaar gescheiden worden. En ofschoon Steffie nog wel eens bij haar vriend kan gaan logeren, is het haar ook niet ontgaan dat in Brams vorige huis nieuwe mensen zijn komen wonen. Een van de nieuwelingen heet Geert en die komt bij Steffie in de klas. Erg te genieten verhaal over de gewone belevenissen van een al even gewoon meisje.

⇒ **Steffie mist Bram. Ben Kuiper. Uitg. Leopold - Amsterdam. 1999. 113 blz., 499 fr.**

Marc De Bel behoeft geen verdere voorstelling meer. Het paradepaardje van de *Davidsfonds*-jeugdboeken heeft het schrijfgoud in de vingers en is onder leerlingen van de lagere school een even groot idool als *Branko Strupar* en *Isabelle A. Vreemde*, nieuwe woorden, superformidastische avonturen en 'keutelneige' tekeningen: De Bel & Co hebben het allemaal. Zoveel aandacht, waarom zou je die niet aanwenden om ook kinderen aan het schrijven te zetten? Zo ontstond 'Superkids' een afmaakverhaal. De Bel geeft een idee - Superman die op een nacht tegen je raam vliegt - en vond een 11-tal kinderen bereid om het verhaal naar eigen believen af te werken. Ori-

gineel boek waarvan de opbrengsten bovendien naar het goede schrijfdoel gaan!
⇒ **Marc De Bel en de Superkids. Uitg. Davidsfonds/Infodok - Leuven. 1998. 48 blz., 395 fr.**

Kan bij *Marc De Bel* de lol niet op, in 'Dit heb/ben ik' onder komen kinderen aan bod die niet altijd evenveel zin hebben om te lachen. Onder redactie van *Janneke Vonkeman* werden negen kinderen bereid gevonden om hun verhaal te doen over een spierziekte. Het boekje werd uitgegeven door VSN, de *Vereniging Spierziekten Nederland*. 'Ze hebben weliswaar een ziekte, ze zijn er geen' is de vaststelling van de samensteller. „Het enige écht bijzondere aan ze is dat ze zo goed over zichzelf en anderen kunnen nadenken, alsof ze een extra sterke schotelantenne in hun hoofd hebben". De verhalen zijn bijzonder nuchter, geschreven voor de meer gevorderde lezertjes en trappen niet in de val van de trainerigheid. Ondanks het onderwerp een bijzonder fraai boek dat we iedere lagere school durven aanbevelen. De kleurrijke tekeningen zijn van *Leo de Veld*.

⇒ **Dit heb/ben ik. Janneke Vonkeman & Leo de Veld. Uitg. Fontein - Baarn i.s.m. VSN. 1998, 64 blz., 398 fr.**

Een volkomen verzonnen verhaal is 'Halewijnkje en de struikrovers' van *Jaap De Vries*. Het meisje Halewijnkje wacht vol verlangen op haar prins op het witte paard. Als die op een dag bij haar aanbelt lijkt een romantische toekomst dan ook verzekerd. Ridder Jorick, want zo heet de ruiter, heeft evenwel andere plannen en hij ontvoert Halewijnkje's broer. Wat volgt

is een verhaal vol zoektochten: Halewijnkje zoekt haar broer en de ridder en die zijn op hun beurt op zoek naar de ge-roofde prins. Als beide heren aankomen bij Halewijnkje's huis, is dat leeg: het meisje is gevangen door een heks ... Lekker ouderwets sprookje met knotsgekke verhaalwendingen waarin geen enkel stereotiep poppenkastfiguur ontbreekt. En natuurlijk moeten de slechteriken boeten en eindigt het verhaal zoals het hoort met ... een sprookjeshuwelijk!

⇒ **Halewijnkje en de struikrovers. Jaap De Vries. Uitg. Querido - Amsterdam. 1998. 54 blz., 499 fr.**

Ook 'De verliefde prins' van *Ron Langenus* met illustraties van *Gerda Dendooven* is een sprookje over een afgelegen koninkrijk (Lommelje). Hier is het de prins die van zijn moeder op zoek moet gaan naar een mooie prinses. Diederik, want zo heet de jongeman, is evenwel een kieskeurig iemand en een leuke partner is eerder gedroomd dan gevonden. Het toeval helpt hem een beetje wanneer hij verdwaalt in het Boze Bomen Bos en er kan overnachten bij de lieve heks Anne. Diederik stelt zich evenwel zo aan dat Anne zich genoodzaakt ziet haar toverkunsten aan te wenden. Even later zwemt de prins rond als een goudvis in een kom ... De afloop van het verhaal verklappen we niet maar hij is bijzonder origineel en grappig! Een opvallend geslaagde uitgave.

⇒ **De verliefde prins. Ron Langenus & Gerda Dendooven. Uitg. Davidsfonds/Infodok - Leuven. 1999. 48 blz. 495 fr.**

Bij uitgeverij Garant verscheen eind vorig jaar i.s.m. de Vlaamse Milieu Maatschappij Mira-T 1998', het Milieu- en natuurrapport Vlaanderen: thema's in een redactie van Aviel Verbruggen. Dit werk bevat de meest recente gegevens over de toestand van het milieu in Vlaanderen. Aan de hand van 22 thema's wordt de lezer-gebruiker doorheen de milieuvorstoring geleid. Helder, overzichtelijk en met een schat aan informatie!

☞ Mira-T 1998. A. Verbruggen (red.). Uitg. Garant - Kessel-Lo. 1998. 375 blz., 395 fr.

Rond dezelfde periode verscheen ook *Stilte ... in vergadering* een eerste - althans voor ons taalgebied - overzicht van de congres- en meetingbranche in België en Nederland, twee landen die een plaatsje bekleden in de wereldwijde 'congressen top-10'. Naast

SLA HET EROP NA!

een theoretisch gedeelte, bevat dit boek ook gegevens uit de praktijk. Patrick De Grootte en Karel Ooms stelden het samen met een flinke portie vakkennis. De eerste is een specialist inzake toerisme - een sector die steeds meer inkomen verwerft dankzij de congressen, zijn partner is een internationaal bekend expert inzake meetings en congressen.

☞ *Stilte ... in vergadering*. P. De Grootte & K. Ooms. Uitg. Garant - Leuven. 1998. 285 blz., 1680 fr.

Meer recent verschenen bij Garant nog twee naslagwerkjes die nauw verband met elkaar houden. Het eerste heet 'Citeren & Refereren', het tweede 'Auteursrecht in een notendop'. Haast iedereen die wel eens iets uitgeeft - onder welke vorm dan ook - wordt met beide onderwerpen geconfronteerd. Hoe kan ik ervoor zorgen dat ik (a) juist citeer zonder (b) plagiaat te plegen? Niet alleen geschikt voor academici of juristen, maar ook voor pakweg journalisten en scholieren. Beide werken zijn niet gepopulariseerd, wat hoegenaamd niet betekent dat ze onleesbaar zijn.

☞ *Citeren & Refereren*. Chris Willocx. Uitg. Garant - Leuven. 1998. 105 blz., 290 fr.

☞ *Auteursrecht in een notendop*. Hendrik Vanhees. Uitg. Garant - Leuven. 1998. 137 blz., 495 fr.

◆ BOEKEN ◆

De opera is altijd al een omstreden fenomeen geweest. Al in zijn uitgangspunt zit een paradox. Monteverdi zei: „Het woord moet de meester van de melodie zijn, niet zijn slaaf“. Mozart sprak hem tegen: „In de opera moet de poëzie de absoluut gehoorzame dochter van de muziek zijn“. De geschiedenis van de opera blijkt een zoektocht naar harmonie en evenwicht tussen die beide standpunten.

De opera leeft nog En hoe!

Jeugdherinneringen. Eén van mijn tantes (ze kon weggelopen zijn uit een novelle van Eric de Kuijper) ziet voor de zoveelste keer *Carmen* van Bizet of Puccini's *Tosca*, neuriet de aria's mee, en is blij met de affiche waarop een Italiaanse diva prijkt en met het weerzien van haar vriendinnen. Ik mag twee of drie keer mee en kijk met grote ogen naar de pluchen zetels en de fries met vreemde, voor mij nog onbekende namen als die van Auber, Gélytry en Massenet.

Jeugdherinneringen. Etienne Van Neste laat op zondag steevast na het nieuws van 13 uur Benjamino Gigli en Maria Callas de huiskamer binnen waar een gewijde stilte neerdaalt. Een jonge Gentse rebel, met name Gerard Mortier, komt in opstand tegen de verstarring in de operawereld en pleit voor een vernieuwde aanpak en het brengen van eigentijds werk.

VIER EEUWEN

Opera is een fenomeen en een uitdaging. Voor sommige componisten gold hij als de hoogste bekroning. Beethoven en Schubert voelden zich ongelukkig omdat ze in één opera of in de aanzet ervan bleven steken. Bach achtte zich in de eerste plaats een dienaar van zijn schepster en had geen interesse. Haendel daarentegen was *un homme du monde* en schiep er tientallen. Maar de materie is ruimer.

De geschiedenis van de opera van Richard Somerset-Ward schetst niet alleen de evolutie van het fenomeen, maar ook de historische en artistieke context, de invloed van libretto, regie en stem, en de rol en de tijdsgeest. De auteur laat de geschiedenis zowat vierhonderd jaar geleden beginnen met Monteverdi's *Orfeo*, de eerste volwaardige opera, uitgevoerd door achtendertig instrumenten, een ballet en elf solisten. Dan volgt het tijdperk

van de castraten met hun bravoure en hun gekunsteldheid. De reactie van Gluck die de ijdelheid van de zangers in ballingschap stuurde. De komeet Mozart die alles aankon, die geen maatschappijkritiek schuwde (*Figaro's bruiloft* bewijst het) en die het zich kon veroorloven met mecenassen te spotten. De gouden eeuw van de Italiaanse opera met de briljante Rossini, de grootse, patriottische drama's van Verdi, en het realisme van Puccini, Wagner en zijn Gesamtkunstwerk, gesteund door de buitenissige Ludwig II van Beieren, tot op heden niet alleen voorwerp van verguizing en aanbidding (de pelgrimstocht naar Bayreuth), maar ook van regie-experimenten. De nationale opera met zijn wortels in de taal en de folklore van een land, zoals de zarzuela in Spanje, de zwier van Bohemen en de diepe, weemoedige bassen in Rusland. Het populaire muziektheater met zijn wortels in *The Beggar's opera* (model voor Kurt Wells *Dreigroschenoper*) dat uitloopt in de operette van Strauss en Offenbach en de musical van Gershwin en Bernstein op Broadway. Om te eindigen in onze eeuw met een sterke verspreiding van het fenomeen via de media en de democratisering zoals o.m. Gerard Mortier die trachtte door te voeren in de Brusselse Muntchouwburg, en anders de schokkende, dissonante en moeilijk toegankelijke taal van Debussy, Richard Strauss en Alban Berg.

FARINELLI

Naast de historiek gaat de belangstelling van Somerset-Ward naar niet minder belangrijke nevenverschijnselen als de invloed van de prima donna en de heldentenor op het operapubliek en de massa in het algemeen. Ik denk aan de roemruchte castraat Farinelli, Caruso, Sjaljapin, Maria Malibran, Jenny Lind, de Zweedse nachtegaal, en vooral Maria



Callas, door haar charisma en haar broosheid de beroemdste zangeres van de twintigste eeuw. Naar de impact van dirigenten als Toscanini die autoritair de muziek wenste te dienen en niemand naast zich dulde, en het oog en de hand van de regisseur die vaak ingrijpend en revolutionair waren. Zoals die van Wieland Wagner in Bayreuth, van filmregisseur Franco Zeffirelli in Italië, en van de vreemde Amerikaanse vogel Peter Sellars.

Opera is een bijna oeverloos terrein. Blijf je in theorie en historiek steken, dan is het gevaar voor verveling niet denkbeeldig. Somerset-Ward omzeilt de klip door het aanbrengen van schitterende en originele illustraties in kleur en door het vertellen van anekdotes om zijn verhaal levendig te houden. Ik heb er een paar als afsluiting en lokaas. „Er werd gezegd dat de castraat Farinelli tijdens elk optreden een strijd uitvocht met een trompettist uit het

orkest. Het publiek keek gefascineerd toe hoe beiden mekaar trachtten te overtreffen. De trompettist was doodmoe en gaf het op. Op dat moment maakte Farinelli hem duidelijk dat hij alleen maar een beetje had zitten dollen en zong hij de klank van het instrument weg.“ Of „Toen de keizer na een uitvoering van Mozarts *De ontvoering uit het Serail* zei: „Te fraai voor onze oren en te veel noten“, repliceerde de componist: „Precies zoveel noten als mogelijk zijn, majesteit“. En tenslotte „De keizer wilde *Salome* van Richard Strauss niet zien. „Het spijt me, zei hij, het zal Strauss veel schade berokkenen. Jaren later merkte Strauss op: „Het schaadde me zoveel dat ik een villa in Garmisch kon bouwen.“

(wdb)

☞ *Geschiedenis van de opera*. (Met index en bibliografie.) Richard Somerset-Ward. Uitg. Thoth, Brussel, 302 blz., 2.200 fr.

Een fragment uit 'Farinelli', een film over een van 's werelds bekendste castraten.

DAMIAAN

'Damiaan' is de duurste Vlaamse film die ooit werd gemaakt. Net zoals met 'Left Luggage' - die in het joodse deel van Antwerpen speelt - doet het wel erg vreemd aan het hele verhaal in het Engels te zien voorbijflitsen. Er werd niettemin een toegeving gedaan door te kiezen voor een Australiër die met een zwaar accent spreekt. Het dramatisch gegeven is iedere rechtgeaarde Vlaming wel bekend. Al lijkt het weinig twijfel dat de figuur van pater Damiaan wel alle geloofsovertuigingen zal overschrijden.

De film heeft last van de Vlaamse microbe: erg veel aandacht voor het maken van mooie plaatjes, waarin jammer genoeg nu en dan ook mensen moeten worden geplaatst. Maar deze film moest er hoe dan ook komen, al was het alleen maar om de wereld te laten

NIEUW IN DE BIOS

zien, dat er ook in Vlaanderen heiligen geëerd hebben. Acteurs David Wenham, Sam Neill, Derek Jacobi en Peter O'Toole kun je zien; Jan Decler - die wel op de affiche staat! - straalt door afwezigheid. Het scenario van John Briley (die ook 'Cry Freedom' en 'Ghandi' op zijn actief heeft) naar het boek van Hilde Eynickel, is erg goed, alleen jammer dat cineast Paul Cox er niet het uiterste heeft uitgehaald. (**)

GODS AND MONSTERS

Deze film werd voor het eerst vertoond op het Sundance Film Festival op 21 januari 1998. Dat hij hier pas nu te zien is, zal veel

met het onderwerp te maken hebben. De film gaat over film, meer bepaald over regisseur James Whale, die in de jaren dertig de meester van de Amerikaanse griezelfilm was en tegelijkertijd openlijk zijn homoseksualiteit durfde belijden. Ian McKellen heeft zelden zo'n rol onder de kiezen gekregen. Hij kwijt zich niettemin briljant van zijn taak. Lynn Redgrave speelt de rol van Whales Hongaarse meid en Brendan Fraser, als de gespierde tuinman die geen raad weet met de mannelijke attenties van James, is niet helemaal op z'n gemak in zijn rol. Alles bij elkaar toch een sterk karakterdrama met veel liefde voor het onderwerp gemaakt. (** 1/2)

Willem Sneer

MEDIALANDSCHAP

Last Embrace Nadat zijn vrouw op brutale wijze werd vermoord, maakt geheimagent Harry Hannan een diepe depressie door. Hij is achterdochtig geworden en vreest voortdurend voor een aanslag op zijn leven. In een metrostation wordt hij bijna op de sporen geduwd en terug thuis stelt hij vast dat zijn flat werd onderverhuurd aan de geheimzinnige Ellie, een studente antropologie. Spannende, complexe thriller van Jonathan Demme uit 1979, met Roy Scheider en Janet Margolin. **Zat. 20 maart, TV1 om 23u.30**

Thema: De echo van Freud Thema-avond waarin de balans wordt opgemaakt van de zin en onzin van Freudiaans denken. In wat voor klimaat ontstonden zijn theorieën? Wat denken wetenschappers nu over Freud? Vragen die aan bod komen in een bijna drie uur durende uitzending. **Zon. 21 maart, Ned. 3 om 21u.40**



Kevin Costner is 'The Bodyguard' van Whitney Houston. Maan. 22 maart, Kanaal 2 om 20u.55

Dead Calm Australische thriller van Philip Noyce uit 1989 met Sam Neill, Nicole Kidman, Billy Zane en Rod Mullinar. Om het dramatische verlies van hun kind te verwerken, besluiten John en Rae Ingram een lange zeereis te maken met hun zelschip. Hun tocht verloopt zeer rustig, tot ze op een dag Hughie Warriner oppikken. De beste 'waterthriller' sinds Jaws. **Dins. 23 maart, Kanaal 2 om 20u.55**

Nixon Amerikaanse biografische film van Oliver Stone uit 1995. In een sublieme vertolking geeft Anthony Hopkins mooi gestalte aan de eenzaamheid en de frustraties van de 'machtigste man van de wereld'. **Woens. 24 maart, Canvas om 20u.55**

The Four Seasons Amerikaanse romantische film uit 1981 van Alan Alda. Aardige komedie over de huwelijksproblemen van drie welgestelde echtparen die samen met vakantie gaan. Met stijlvol geregisseerde beelden en goede dialogen. Met Alan Alda, Carol Burnett, Len Cariou, Sandy Dennis en Rita Moreno. Geschreven door acteur Alan Alda, die met deze film zijn regiedebuut maakte. **Dond. 25 maart, BBC 1 om 0u.50**

Carried Away Romantische film van Bruno Barreto uit 1996, gebaseerd op de roman van Jim Harrison. Joseph is een leraar van middelbare leeftijd die samenwoont met zijn zwaar zieke moeder. In zijn leven is er weinig ruimte voor opwindning. Tot hij de 17-jarige Rosealee in zijn klas krijgt. Met Dennis Hopper, Amy Irving en Julie Harris. **Vrij. 26 maart, TV1 om 21u.20**

La Libre Belgique is in een nieuw kleedje gestoken. Op 20 jaren tijd halveerde haar lezersbestand. De verkochte oplage bedraagt nu 53.000. Het dient gezegd dat de nieuwe lay-out fraaier is. Ook inhoudelijk wordt LLB een 'moderne' krant: meer lifestyle, human interest, themapagina's en 'plezantere stukken'. In De Standaard, krant die ook pas een opsmukoperatie achter de rug heeft, wilde hoofdredacteur Jean-Paul Duchâteau kwijt dat LLB voorstander blijft van België. „Geen nostalgische visie op het unitaire België, maar wel een federaal land dat zich inschrijft in Europa.”

Nu de moslimgemeenschap in de vorm van de 'Moslimraad' een eigen representatief orgaan heeft, werd ook de vraag voor zendtijd op de openbare omroep voor deze gemeenschap weer hardop gesteld. Agalev was in de Commissie voor Mediabeleid vragende partij, het Vlaams Blok was dat bepaald niet. „De door u genoemde moslims moorden elkaar uit van 's morgens tot 's avonds' luidde het van het VB-zetje (Beknopt Verslag, 11 februari 1999). Iets wat op termijn ongetwijfeld perspectieven biedt voor de vluchtelingenproblematiek. De CVP was niet principieel tegen zoals ook niet de VU. Lieven Dehandschutter vroeg daarbij dat alle levensbeschouwelijke overtuigingen en godsdiensten die aan bepaalde voorwaarden voldoen op een gelijke wijze moeten worden be-

Geen Vlaamse politici op Télé-Bruxelles?



Lieven Dehandschutter: niet tegen een gastprogramma voor moslims, maar dan wel in het Nederlands of ondertiteld.

handeld. „Anderstalige uitzendingen zouden wel in het Nederlands moeten worden ondertiteld. Dat kan bijdragen tot de verdere integratie van de moslimgemeenschap en de uitbouw van een westerse variant van de islam.” Ook Eric Van Rompuy, de bevoegde Vlaamse minister, dacht dat een programma voor deze specifieke doelgroep integratiebevorderend kon werken. Voor dit jaar is de zendtijd evenwel al verdeeld. Bovendien is er nog geen aanvraag binnen. De vragen over het taalgebruik werden niet beantwoord: het decreet voorziet niet in een specifieke regelgeving. „Het

lijkt me toch het overwegen waard om daarin te voorzien” besloot Dehandschutter. „Die uitzendingen zijn immers ook bestemd voor de Vlaamse televisiekijkers. Zij hebben het recht te weten waarover het gaat.”

Zoiets zou ook moeten kunnen opgaan voor de Franstalige Brusselaars in de aanloop naar de verkiezingen. Op Télé Bruxelles zullen zij naar verwachting evenwel maar één klok horen luiden. De vertegenwoordigers van de Franstalige partijen binnen de Raad van Bestuur van het Brussels station hebben de journalisten immers verboden verkiezingsdebatten met Vlaamse én Franstalige politici uit te zenden. In eerste instantie wilde men de Vlaamse politici helemaal van het scherm bannen. De journalistenvereniging AVBB steunt de journalisten. Die laatste lieten vrijdag jl. alle Vlaamse politici die tussenkwamen in het Brussels debat over de resoluties in het Vlaams parlement overigens kort aan het woord. Sven Gatz reageerde verontwaardigd, maar niet echt verbaasd. Politiek valt weinig tegen deze gang van zaken in te brengen gezien dit dossier volledig onder de bevoegdheid van de Franse Gemeenschapscommissie valt.

Elk zichzelf respecterend station heeft een praatshow. En gezien Canvas zichzelf extra respecteert kan ook het verdiepende net voor de meerwaardezoeker niet om een wekelijks uurtje lullen heen. Na 'Leuven Centraal' is het sinds enige tijd aan het brave, niet geheel slaapverwekkende 'Wijlen de week' om zich eruit te praten. Deze keer had de immer guldig kijkende Bruno Wyndaele hoog bezoek: Marc Verwilghen, totdat hij minister van Justitie is geweest 's lands populairste politicus - Bert Ancliaux mag zich alleen Vlaanderen populairste noemen. De aanleiding voor Verwilghens aanwezigheid was het feit dat hij een boek had geschreven over het bouwen van bruggen. Gezien politieke boeken zo vlak voor de verkiezingen veelal weinig interessant zijn, hoefde hij het daarover niet te hebben. Nee, de man die door Luc Van der Kelen, politiek hoofdredacteur van Verwilghens partijblad Het Laatste Nieuws, in een interview met het blad van de UVV als 'sloganesk' en 'beschikkend over een verborgen agenda' wordt om-

schreven sprak over zijn kinderen en Axelle Red. Die laatste had de gewezen voorzitter van de commissie Dutroux wel eens zijn favoriete one night stand - voor diegenen die dit absoluut in het Nederlands willen: 'neukertje voor één nacht' - genoemd. Waarop

termate teleur door schijnbaar zo geamuseerd naar Stuycks verhaal te zitten luisteren. Witte boorden-criminaliteit ligt blijkbaar goed in de markt. Dat ze de maatschappij 100 keer meer kost dan de gemiddelde tasjesdief kwam blijkbaar niet bij hem op. Maar ook Stuyck had een

Onder auteurs

Wijlen de week, dinsdag 9 maart 1999, Canvas

Axelle hem liet weten dat ze de 'witte ridder' wel eens als babysit wilde hebben. Ook Axelles vader, advocaat van blauwe gedachten, had zijn confrater er wel eens op aangesproken kwamen we te weten. De vrije tijds-surfer uit Dendermonde kon met alle grapjes en flauwiteiten vriendelijk lachen: er komen verkiezingen, weet je wel. Hij deed datzelfde toen Raoul Stuyck, 150 kg. vleesgeworden fantasie uit Antwerpen, kwam vertellen over de meisjes en zijn '10 procenten'. Stuyck is, zoals u ongetwijfeld weet, veroordeeld voor schriftvervalsing en het witwassen van geld. Verwilghen stelde ons dan ook ui-

boek geschreven. Auteurs onder elkaar weet u wel!

Plegen wij zelfmoord door zo ongenueanceerd uit te halen naar deze blauwe reddende engel? Mogelijk. Maar we hopen niettemin te hebben aangetoond dat de VU zeker niet het alleenrecht heeft op politici die niet alleen over politiek, maar ook over zichzelf praten. Misschien kan iemand ons ook nog een exemplaar bezorgen van die TV-Story met opa Dehaene op de cover... Bert Ancliaux zal alvast niet te gast zijn bij Goedele Liekens' nieuwe programma. Dat was nochtans aangekondigd.

Krik

Vermogens belasten / 1

In WIJ (11 maart jl.) vraagt Jan Caudron een reactie van de lezer in verband met een vermogensbelasting van één procentje. België is het enige land van Europa waar geen enkele vorm van belasting bestaat op vermogens. Vluchtwegen om aan zo'n eventuele belasting te ontkomen zijn er echter genoeg! Als ik bedenken dat ik (ondanks mijn leeftijd)

nog maar een zeer recent politiek geheugen heb en desondanks al enkele jaren geleden dezelfde vraag stelde op een vergadering in Leuven dan zit er ergens toch iets goed fout. Waarom schiet de politieke wereld nu pas wakker van deze onrechtvaardigheid? Waarom wachten op een referendum om die ongelijkheid „recht“ te zetten? Denkt Jan Caudron nu écht dat die paar procentjes rijken (met niet alleen de meeste centen maar ook de juiste vrienden en dus de macht!) meer stemmen zouden

halen dan de werkende massa die, zonder de minste schaamte van overheidswege, gepluimd werd en wordt? Als dit land een waarachtig „demo-cratie“ is waarom hebben we dat referendum dan al niet jaren achter de rug? Waarom betalen mensen die woekerwinsten maken op de beurs trouwens ook geen belasting?

Waarom met een benepen hartje slechts één luttel procentje durven „vragen“ op hopen overbodig geld terwijl er op arbeid ongegeneerd zoveel meer afge-

houden wordt? En als laatste bedenking maar niet de minste, waarom krijgt men nét voor de verkiezingen plots gewetensbezwaren omwille van toestanden die al zoveel langer bekend zijn? Jan Caudron heeft gevraagd, ik heb geantwoord. Met een hele boel vragen weliswaar maar ik vermoed duidelijk gemaakt te hebben dat er na A eindelijk ook eens een B moet komen. Met of zonder referendum!

Mady Vermeulen,
Heusden-Zolder

◆ WEDERWOORD ◆

Lastercampagnes

In 1991 nam Richard Celis ontslag als voorzitter van het ANZ, dit als „slachtoffer (van een) haatcampagne van onverdraagzaamheid“. Zijn vernieuwingspogingen hadden hem in borsing gebracht „met een groepje ultra's, die elke wijziging als verraad en verkettering van de idealen bestempelen“. Celis had bv. „komaf (gemaakt) met marginale, extreem-rechtse klikjes die telkens van het Zangfeest misbruik maakten om (...) hun obscure druksels (...) te verkopen“. Inderdaad, „Celis liet deze dwaze marginalen verwijderen“.

De meeste kritiek kreeg Celis echter op de inhoudelijke aspecten van zijn beleid als voorzitter. „Dikwijls werden de lastercampagnes opgezet vanuit kringen die nauw aanleunen bij het Vlaams Blok. Daarbij werden verdachtmakingen en pure leugens niet geschuwd, o.m. via georkestreerde lezersbrieven. Een bekend Antwerps weekblad liet zich ook niet onbetuigd in het verspreiden van allerlei insinuaties over de standpunten van Celis“.

De zaak-Celis was in die jaren geen alleenstaand geval. Zo was „Lionel Vandenberghe (...) eveneens het slachtoffer van een haatcampagne uitgaande van extreem-rechtse middens“.

Terug naar de zaak-Celis. „Sommige onverdraagzame ultra's in de Vlaamse Beweging“ waren „er dus in geslaagd één van Vlaanderen meest gewetensvolle leiders het leven zo zuur te maken“ dat hij afhaakte. Als „die hetze“ niet zou stoppen, dreigden trouwens nog anderen het voorbeeld van Celis te volgen.

Al wat hier geciteerd wordt, lezen we in *Gazet van Antwerpen* van 2 augustus 1991, in een duidingsartikel van de hand van Guido Tastenhoye die op 13 juni ek. kandidaat staat op de lijst van... het Vlaams Blok!

Willy Cobbaut,
Baardegem

Gejaagd door de wind / 1

De werkgroep *Taalgebruik* van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen betreft ten eerste de beslissing van de VRT-directie om Vanessa Chinitor in het Engels op het Eurosongfestival te laten zingen.

De beslissing getuigt van een ontstellend gebrek aan identiteitsbesef, een openbare Vlaamse instelling onwaardig.

Namens de werkgroep,
Huguette De Bleecker-Ingelaere

Gejaagd door de wind / 2

De Volksunie van Halle-Vilvoorde staat achter het pleidooi van Vlaams volksvertegenwoordiger Etienne Van Vaerenbergh om op het Eurosongfestival in Jeruzalem uit te pakken met de Nederlandstalige versie van *Like the wind*, het overigens bijzonder prettig klinkende Euro-songliedje van zangeres Vanessa Chinitor.

Met haar mooie stem en haar lieflijke verschijning had Vanessa Chinitor een echte culturele ambassadeur van Vlaanderen kunnen zijn. Het was een extra kans om de Nederlandse cultuur internationaal uit te dragen bij miljoenen kijkers-luisteraars in alle hoeken van de wereld. Dit heeft niet mogen zijn, de *Vlaamse Radio en Televisie* heeft er anders over beslist. De Volksunie van het arrondissement Halle-Vilvoorde betreurt dit maar wil de zangeres toch alle succes toewensen.

Met des te meer overtuiging wel de VU „dank U“ zeggen aan die andere kandidate, zangers Petra. Zij liet op het scherm zonder enige schroom weten een Vlaamse te zijn en dus haar Vlaams-zijn te willen uitdragen door in het Nederlands te zingen. De *Vlaamse Radio en Televisie* had zich beter aan dit goede voorbeeld gespiegeld.

Reinhilde Raspoet,
arr. ondervoorzitter.

Opvoeden

Voor één keer kan ik akkoord gaan met Alexandra Colen (*De Zevende Dag*) wat betreft seks toelaten vanaf 14 jaar. Alhoewel van „toelaten“ weinig sprake kan zijn, wet of geen wet. Als adolescenten hun opkomende seksualiteit niet kunnen beheersen, vinden ze altijd wel een weg. Alexandra Colen mag dan wel een gezin met verschillende kinderen propageren, ze vergeet het belangrijkste: de opvoeding thuis, het goed voorbeeld geven, de adolescenten helpen met de ontwikkeling van hun seksualiteit, geen vragen ontwijken en al wat er daar bij te pas komt. Wetten kunnen bescherming bieden tegen misbruiken, maar wetten voeden geen kinderen op.

Colen vergeet ook dat werkende moeders of alleenstaande moeders, of mannen bekwaam zijn om kinderen op te voeden, als zij dat opvoeden maar als prioritair aanzien.

Ik heb vrouwen gekend die niet buitenshuis werkten, die een gezin met echtgenoot als kostwinner hadden en die toch

slechte opvoeders waren of hun plichten niet kenden. Kortom, het probleem van kinderen en adolescenten met hun seksuele gevoelens is veel, maar dan ook veel breder, dan A. Colen het voorhoudt.

Margriet Vandamme,
Oostende

Bouw-overtredingen

Niet alleen sommige eigenaars horen thuis op de beklagdenbank van de bouw-overtreders. Ook dié burgemeesters en schepenen, die samen ontelbare keren het advies hebben gegeven: „Doe maar, van ons hoeft je niets te vrezen“, wel wetende dat de controle van hogerhand onbestaande of onvoldoende was.

Bovendien was dat één van hun zeer populaire vormen van dienstbetoon, wat zich vertaalde in massa's voorkeurstemmen.

Nochtans zijn zij hoofdverantwoordelijk voor onze verschrikkelijke ruimtelijke ordening.

Wat de bewuste eigenaars uiteraard allen missen, is enig schriftelijk bewijs van deze „goede raad“.

Dat de regering uitgerend nu gemeentebesturen meer bevoegdheid wil geven op dat vlak is dan ook zwaar fout.

Herman Van den Abbeele,
Schoonaarde

Vermogen belasten / 2

49,6 % van alle vermogen is in handen van de 10% rijksten of zowat één miljoen op de tien miljoen mensen. Dit procent stijgt jaarlijks. (WIJ, 11 maart jl. - *Vermogensbelasting*). De rijken worden rijker en de armen armer. Velen zijn gebeten op de onevenmatig stijgende rijkdom bij vooral aandeelhouders. Geld verdienen zonder er iets voor te doen en op kosten van wie werkt.

Winst op kapitaal of vermogen extra belasten lijkt dus een simpele weg om aan extra geld te geraken. Op onroerend goed is het gemakkelijk. Roerend vermogen vraagt voorzichtigheid.

Men moet kijken hoe die reuze-vermogens ontstaan. Nuchter gezien weer de schuld van het overheidsbeleid. Juist door concentraties in de economie toe te laten bevordert men die rijkdom. Bij kleinschaligheid is de rijkdom veel ruimer verspreid. De mogelijkheid tot kapitaalvlucht is daar praktisch niet bestaand. Grote concentraties brengen door hun gewiekst systeem om belastingen en suc-

cessierechten te ontwijken, minder op aan de staatskas. De open grenzen voor roerend kapitaal maken dat bij de minste stijging van de belastingsdruk het geld de benen neemt naar veiliger oorden. De overheid heeft zelf het grootkapitaal verwekt en geholpen. Zij is trouwens lid van de club!

Een betere weg is de omstandigheden geschikt maken dat het kapitaal hier blijft en geïnvesteerd wordt in eigen bedrijvigheid. Zodanig dat het werkgelegenheid schept. Een regeling te voorzien waarbij belangrijke voordelen ontstaan voor geïnvesteerd kapitaal in bedrijvigheden of bestedingen die vooral niet onder buitenlandse invloed of beheer staan. Géén aandeelneming waarvan de gehele eigen gemeenschap niet geniet en de winsten naar het buitenland gaan. Onroerend bezit, zoals vervallen historisch gebouwen te laten aankopen en restaureren en een nieuwe bestemming geven. Verschafft werk en toegevoegde waarde.

In het geheel is het tegensprekelijk achteraf de rijken extra te laten betalen op geld of bezit waar zij voorheen reeds belastingen op betaalden. Veeleer zorgen dat ze hun kapitaal gebruiken voor welstand in eigen land. Is het primitief op de kap van de verwenste rijken zitten niet veeleer een blijk van onbekwaamheid om het verstandiger aan te pakken?

Willy Degheldere,
Brugge

De wet en haar geesten

Vorige week vrijdag lieten de liberalen in een aantal kranten een kleine advertentie ($\pm 25 \text{ cm}^2$) zetten. 'Dit is onze pré-campagne' luidde het. Daarmee misleidt de VLD de kiezer. Jawel, de partij op zich zal slechts weinig geld hebben uitgegeven, maar wat te denken van de affiches van Gabriels & Dewael en van madame Huts? Erger nog dan de hypocrisie van de CVP en de SP, vind ik deze leugenachtige campagne van de VLD. Een echte 'hutsepot'.

W.B.,
Wetteren

PS. De redactie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken. Brieven worden voluit ondertekend, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.



Op kop

Johan Sauwens - Vlaams parlement



Johan Sauwens (*1951) behoeft in VU-middens weinig voorstelling. Al op erg jonge leeftijd zette hij zich in voor de Vlaamse zaak, o.m. door het organiseren van een plaatselijke betoging voor 'Leuven Vlaams'. Aan diezelfde universiteit haalde hij - in het Nederlands - zijn diploma in de rechten. Tijdens zijn studentenjaren sloot hij zich aan bij de VU. Een eerste lokaal mandaat sleepte hij in 1976 in de wacht. Een legislatuur later werd hij burgemeester van de gemeente Bilzen, een functie die hij ook tijdens deze legislatuur bekleedt. Johan is tijdens zijn politieke carrière twee keer Vlaams minister geweest. Van 1988 tot 1991 was hij bevoegd voor Openbare Werken en Verkeer, tot 1995 had hij de domeinen Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming onder zijn hoede.

Tijdens de aflopende legislatuur was hij de man die - als voorzitter van de commissie Staatshervorming - de meerderheid van het Vlaams parlement op het confederale spoor kon krijgen. Johan is een verwoed fietser die de Tour van 2002 graag 'zijn' Bilzen wil laten aandoen. In 1995 haalde hij ongeveer 30.000 voorkeurstemmen als lijsttrekker voor het Vlaams parlement.

Frieda Brepoels - Kamer



Frieda Brepoels (*1955) is in Limburg de enige vrouwelijke lijsttrekker voor de Kamer. Daar heeft de Limburgse gedeputeerde voor o.a. Leefmilieu en Onderwijs tussen 1987 en 1991 al eens een mandaat volbracht. Frieda sloot zich in 1982 aan bij de VU op de gemeentelijke vernieuwingslijst van Bilzen. Politiek gaat haar bijzondere interesse uit naar de kwaliteit van het leven en de omgeving: volksgezondheid, milieu en ruimtelijke ordening kennen voor haar nog weinig geheimen. Gevraagd naar haar beste herinneringen in haar politieke loopbaan antwoordt ze dat ze hoopt een voorbeeld te zijn (geweest) voor andere vrouwen en hen heeft kunnen aanzetten tot bewust, zelfstandig handelen. Met het oog op deze verkiezingen wenst ze dat haar partij in Limburg opnieuw het niveau van eind jaren '80 haalt, nationaal hoopt ze enkele procenten te winnen. In haar vrije tijd leest Frieda wel eens boeken van *Connie Palmen* en *Luuk Gruwez* en luistert ze graag naar deuntjes van *Stef Bos*, *Luka Bloom*, *Jacques Brel* en *Johan Verminnen*. Tijdens haar vakantie komt ze tot rust in de Provence. Frieda haalde in 1995 als lijstduwer voor het Vlaams parlement 7.837 voorkeurstemmen.



Zou De Batselier ook Verwilghen ererbij van Dendermonde willen maken?

☺

Tip voor 'smetteloze' mediabelangstelling: men mixe en bakke 250 gr. bloem, 15 gr. gist, 1/2 koffielepel zout, 50 gr. boter, 25 gr. suiker, 1 ei, 1 dl. melk, 1/4 l. room, 50 gr. rapésuiker, 1 pakje vanillesuiker. Men zoekt nu nog een bekend slachtoffer. Laat de zwaartekracht werken.

☺

Laten we nu maar voor 'de eerste keer' hopen dat het de laatste keer was ...

☺

PNPb krijgt geen handtekeningen. Dan toch geen Paul-poll?

☺

Na het 'Belfortmodel' het 'Aspergeplan'?

☺

Onder oude krokodillen: „Wanneer stap jij weer eens uit de politiek?”

☺

Van Schone Liekens krijgen wij hoofdpijn

☺

◆ VERKIEZINGEN 1999 ◆



De 5

Tot aan de verkiezingen is dit plekje voorbehouden voor VU-militanten die een minder zichtbare plaats op één van de lijsten bekleden. In vergelijking met de lijsttrekkers is de inzet van de lager geplaatsten in de campagne er zeker niet minder om.

Nog voor zij zicht had op de lijstvorming besliste de redactie dat zij wekelijks een gesprekje zou voeren met de 'Nummer Vijf' op de lijst. De ene week gebeurt dat met iemand van de kamerlijst, de week erop doet de vijfde van de lijst voor het Vlaams parlement zijn zegje. Zoals ook voor de lezer blijft het voor de redactie een verrassing wie er uit de bus valt.



Hilde Lourdeaux

de lijst te staan heb ik dan ook niet lang moeten nadenken om toe te zeggen. Politiek heeft me altijd al geboeid." Verkiezbaar is de vijfde plaats niet: waarom dan al die moeite? „Voor de partij en de lijsttrekker!" luidt het beslist.

Bij de VU kan iedereen terecht

RITSSEN

Vandaag stellen we een *Hilde Lourdeaux* aan u voor. Deze dame komt uit het noorden van Limburg en wel uit Lommel, waar ze geboren en getogen is. Ze is getrouwd met *Rik Wouters*, voorzitter van de plaatselijke VU-afdeling. Hilde stond bij de Lommelse gemeenteraadsverkiezingen al eens voor de VU op de lijst. „Waarom de VU? Mijn familie is, zolang ik weet, Vlaamsgezind geweest. Ik vind het dan ook vanzelfsprekend dat ik voor de VU kies. Bovendien: het is een partij die onafhankelijk is, los van alle belangengroepen. Iedereen kan er terecht. Toen *Frieda Brepoels* mij heeft gevraagd om ook nu op

Hilde is in de kamerlijst 'geritst'. Het 'ritsprincipe' is na de affaire-Martens genoegzaam bekend: mannen worden op de lijsten afgewisseld met vrouwen. Of andersom natuurlijk! Hilde vindt het een goed systeem: het geeft vrouwen meer kansen. „Politiek hoeft niet alleen een mannenaangelegenheid te zijn. Vrouwen kunnen dat net zo goed. Je hoeft daarvoor geen fervente feministe te zijn, je moet realistisch blijven."

OPEN ATELIER

Hilde werkt in het provinciaal onderwijs, waar ze instaat voor de 'werkbegeleiding' bij de leerlingen van het deeltijds on-

Kiesomschrijving Limburg



Op 21 mei 1995 telde Limburg 541.603 ingeschreven kiezers. Van de 15 in Limburg te verdelen zetels voor het Vlaams parlement haalde de VU er in de persoon van Johan Sauwens één binnen. De partij haalde 10,31% van de stemmen en haalde daarmee de vierde plaats. Grootste was de CVP (28,91% - 5 zetels), vóór de SP (22,66% - 4 zetels) en de VLD (20,03% - 3 zetels). Het Vlaams Blok (9,61% - 1 zetel) en Agalev (5,37% - 1 zetel) sloten de rij van de grote partijen. Van alle stemgerechtigden stemde er 7,54% blanco of ongeldig.

Van de 11 in Limburg te verdelen zetels voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers haalde de VU er in de persoon van Hugo Olaerts één binnen. De partij haalde 7,93% van de stemmen en stond daarmee op de vijfde plaats. Grootste was de CVP (30,10% - 4 zetels), vóór de SP (22,81% - 3 zetels) en de VLD (20,76% - 2 zetels). Het Vlaams Blok was vierde (9,72% - 1 zetel) en Agalev (5,37% - 0 zetels) sloot de rij van de grote partijen. Van alle stemgerechtigden stemde er 7,54% blanco of ongeldig.

CAMPAGNESECRETARIAAT

Anita Pauly, tijdens kantooruren.
- Op dinsdag, woensdag en vrijdag: Barrikadenplein 12, 1000 Brussel, tel. 02/219.49.30, fax 02/217.35.10.
- Op maandag en donderdag: Nieuwstraat 35, 3600 Genk, tel. 089/35.67.53, fax 36.42.94.

Vlaams Parlement

1. Johan Sauwens (Bilzen)
2. Mieke Van Haegendoren (Hasselt)
3. Stijn Daniëls (Tongerren)
4. Anita Wellens-Purnal (Genk)
5. Jef Bijmens (Diepenbeek)
6. (-)
7. Frank Seutens (Neerpelt)
8. Jeanne Schrooten (Houth.-Helchteren)
9. Peter Grommen (Lummen)
10. Alda Brebels (Bree)
11. Jos Vangenechten (Tessenderlo)
12. Daniëlle Aerts (Sint-Truiden)
13. Gerard Stratermans (Riemst)
14. (-)
15. Mathieu Louis (Dilsen-Stokkem)

Opvolgers

1. Simonne Vanoppen (Heusden-Zolder)
2. Joris Vandembroucke (Borgloon)
3. Anita Pauly (Diepenbeek)
4. André Willems (Maasmechelen)
5. Harry Vanherf (Zutendaal)
6. Frieda Brepoels (Hasselt)

Kamer

1. Frieda Brepoels (Hasselt)
2. Laurens Appeltans (Herk-de-Stad)
3. Linda Vissers (Overpelt)
4. Erik Notermans (As)
5. Hilde Lourdeaux (Lommel)
6. Frieda Neyens (Maaseik)
7. Jean Duyssens (Voeren)
8. Rudy Cober (Bree)
9. Alda Vandenstein (Sint-Truiden)
10. Annette Stulens (Hoeselt)
11. Armand Caubergs (Beringen)

Opvolgers

1. Jan Peumans (Riemst)
2. Mariet Evens (Zutendaal)
3. Johan Brom (Hamont-Achel)
4. (-)
5. Piet Van Berkel (Lanaken)
6. Johan Sauwens (Bilzen)



Gazettenpraat

■ „(...) dat was een kale vlek waar wat berken stonden.” Theo Kelchtermans over het gerooide bos in Opgrimbie. In *Het Belang van Limburg* van 10 maart '99.

■ „Het zal later duidelijk worden dat de zogenaamde unitaristen de echte doodgravers van België zijn.” Em. prof. Robert Senelle in *De Standaard* van 10 maart '99.

■ „De CVP beschouwt 18-jarigen als baby's die alleen met pinten- en liefjesverhalen voor de politiek geïnteresseerd kunnen worden. (...) Puur uit protest tegen dat beeld zou ik als 18-jarige niet voor de CVP stemmen.” Yves Desmet in *De Morgen* van 11 maart '99.

■ „Er is enige herrie ontstaan rond de opvatting dat een deelstaat, Vlaanderen in dit geval, niet in staat zou zijn een wetswijziging door te voeren. Er zouden Vlaamse Vlamingen en federale Vlamingen zijn. De eersten zouden zich met Vlaanderen kunnen bezighouden, de tweede zouden de grondwetswijzigingen goedkeuren. Vreemd. Kijken we even naar Spanje. Als de deelstaat Catalonië bevoegdheden moet krijgen, zal het Catalonië zijn, die die vastlegt. Dat gaat toch net zo in Zwitserland, Duitsland en ook in de grootste federale staat ter wereld, de Verenigde Staten.” Frans Van Mechelen, Nationaal Voorzitter Bond, in *De Bond* van 12 maart '99.

■ „Le seul moyen de sauver la Belgique, sous forme d'Etat, c'est le confédéralisme. Sans confédéralisme, il n'y aura plus de Belgique.” José Happart in *La Libre Belgique* van 11 maart '99.

■ „In zijn tussenkomsten vergelijkt hij (Dehaene/red.) nu de resolutie van het Vlaams Parlement met standpunten van „de oude Davidsfondscongressen”. Zijn onderliggende redenering daarbij is dat zij waardeloos zijn.” Fernand Vanhemelryck, voorzitter Davidsfonds, in *De Standaard* van 12 maart '99.

■ „Sinds de komst van Johan Demol is het communautair programma fors afgezwakt om zoveel mogelijk Brusselse stemmen te winnen.” Didier Versieck, die samen met 3 andere West-Vlaamse VB-verkozenen uit die partij stapte, in *De Morgen* van 15 maart '99.

■ „Als de Congolezen hadden moeten wachten op het akkoord van hun overheersers, dan waren ze vandaag nog een kolonie. Op een bepaald ogenblik (...) blijft de politieke logica niet langer 'hoe kunnen we vijlen en schaven aan de huidige context (België)', maar wel 'hoe mobiliseren we voor de nieuwe context (een onafhankelijk Vlaanderen binnen een Europese vrije markt)'.” Frans Crols in *Trends* van 11 maart '99.



In debat



Vrijdag 19 maart

- Verkiezingsdebat, m.m.v. Jean-Marie Bogaert. Van 8u.30u tot 10u. in het St.-Lodewijkscollege te Brugge.
- Verkiezingsdebat 'Welke toekomst voor Vlaanderen?', m.m.v. Jean-Marie Bogaert. Om 20u. in zaal 't Couvent, Kanunnik Decoenplein, Male Sint-Kruis, Brugge. Org.: VVB-Brugge

Maandag 22 maart

- Kopstukdebat m.m.v. Patrik Vankrunkelsven. Om 20u. bij KVHV-Leuven.

Woensdag 24 maart

- Politiek debat over 'Recht op fuiven' en 'Mobiliteit', m.m.v. Herman Lauwers. Om 20u. in de Raadszaal Gemeentehuis, 1ste verdieping, Lierssteenweg 1 te Mortsel. Org.: Jeugdtraid Mortsel.
- Kopstukdebat (van 15u.30 tot 17u.) en Verkiezingsdebat (20u.) m.m.v. Bert Anciaux. Katholieke Hogeschool Leuven, Grote Aula, MTC 00.010, Hogeschoolplein te Leuven

Donderdag 25 maart

- Politieke dagen, m.m.v. Patrik Vankrunkelsven. Van 14u.30 tot 15u.30 in het Mater Salvatoris Instituut Kapellen - Standpunten naar jongeren toe.

Vrijdag 26 maart

- Slotzitting scholierenparlement Deinze, m.m.v. Bert Anciaux. Om 19u. in het Vrij Technisch Instituut, L. Declercqstraat 1 te Deinze.

Zaterdag 27 maart

- Congres Open Lijst Brussel, m.m.v. Bert Anciaux. Van 9u.30 tot 18u. in Vlekho, Koningsstraat te Schaarbeek.

Woensdag 31 maart

- Verkiezingsdebat-avond m.m.v. Patrik Vankrunkelsven. In de Handelshogeschool te Antwerpen.
- Info over debatten met medewerking van Patrik Vankrunkelsven bij Camilla Geerts, 02/219.49.30. M.m.v. Bert Anciaux: Eva Clarysse, 02/223.39.33. Andere parlementairen: Koen T'Sijen, 02/219.49.30.
- Meer debat- en sprekersnieuws in de agenda



'Hopeloos ingewikkeld en vol achterpoortjes' zo omschrijft VU-fractieleidster Annemie Van de Casteele de huidige wet op de verkiezingsuitgaven. Het is een gedrocht dat zijn doel totaal voorbij schiet.

Met haar wenst de VU ook duidelijk te maken dat deze wet nog erg veel achterpoortjes heeft. De bewering van de voorzitters van de machtspartijen

Ingewikkeld en vol achterpoortjes

dat de uitgaven voor de verkiezingen beperkt zijn tot veertig miljoen is manifest onjuist. Partijen met veel volksvertegenwoordigers kunnen door het systeem van de 'eerstgeplaatste kandidaten' een veelvoud van die veertig miljoen uitgeven. Elke gekozen die een partij in een kieskring heeft, mag immers een groter bedrag uitgeven dan de andere kandidaten. Deze regel zorgt er dus voor dat grote partijen een veel ruimer verkiezingsbudget kunnen aanspreken dan kleine partijen. De Volksunie wil alle partijen met gelijke wapens laten strijden en dat kan het best door dat vooraf één vast verkiezingsbudget te bepalen.

„In de Controlemissie op de Verkiezingsuitgaven wordt soms lang gediscussieerd over details, maar er ondertussen zijn er partijen die de geest van de wet gewoon aan hun laars lappen.” zegt Van de Casteele. Daarbij

verwijst ze naar het gebruik van 20 m2-affiches. „Voor de sperperiode - die afliep op 13 maart jl. - zijn die officieel niet verboden. Maar een kind ziet dat de affichecampagnes van de grote partijen net vóór de sperperiode indruisen tegen de doelstellingen van die wet. We staan duidelijk nog ver af van een echt akkoord over sobere verkiezingscampagnes. Van nieuwe politieke cultuur gesproken.”

Naar 'goede' gewoonte haasten ook de federale ministers van Binnenlandse Zaken (Van den Bossche) en van Telecommunicatie (Di Rupo) zich niet met het beantwoorden van parlementaire vragen omtrent misbruiken van deze wetgeving. „Dit is een duidelijke miskenning door beide ministers van de controlemissie. Hierdoor heerst er tijdens de eerste weken van de sperperiode een rechtsonzekerheid” besluit Van de Casteele.

„De verkiezingsuitgaven zijn hoegenaamd niet beperkt tot 40 miljoen per partij.”

19

Voyez GRAND, Votez KLEIN

'Bekijk het zo ruim mogelijk, stem daarom Klein'. Dat was de electorale boodschap van de intussen al lang vergeten Edouard Klein. Een Franstalige Brusselse liberaal van het uitgestorven soort dat men tot twintig jaar terug alleen in de hoofdstedelijke salons kon ontmoeten. Andere leden van dat liberale clubje waren Georges Mundeleer, Basile Risopoulos en de beruchte burgemeester Demuyter van Ixelles, de Brusselse gemeente Elsenne die zich toen presenteerde als 'l'Oasis Francophone', de Franstalige oase. Het was blijkbaar een goede slogan, want hij blijft tot vandaag nazinderen.

Voor politieke journalisten was dit soort publicitaire vondsten tijdens verkiezingscampagnes vaak een bron van hartverwarmende vreugde. Zeker voor een BRT- Wetstraatverslaggever, die immers geacht werd niet aan politiek te doen, zeker niet tijdens de verkiezingsstijd. Het bleef voor hem dan ook meestal hollen van hier naar daar om die dikke bundels partijprogramma's te gaan ophalen, daarmee vlug terug naar de redactie en eventueel een gesprekje met de betrokken partijvoorzitter. Maar hier begon het journalistieke koordansen al: we moesten er immers op letten niet de 'verkeerde' voorzitters aan het woord te laten en bovendien werd er op toegezien dat geen voorzitter terecht zou kunnen volhouden dat zijn collega-voorzitter toch wel meer tijd had gekregen. Het sacrosante politieke evenwicht, nietwaar.

Met heel veel geduld en nog meer journalistieke lepe trucjes slaagden we er toch in om dat strakke keurslijf zachtjes aan te doorbreken. Zo stelden we voor de verkiezingen van 1985 een nogal eigenninnige en vooral nieuwe formule voor: tien debatten na het journaal van 13 uur met telkens maar twee tegenspelers en niet zoals gebruikelijk een vertegenwoordiger uit elke partij. Met collega Daniël Buyle hadden we ingewikkelde berekeningen gemaakt zodat elke partij volgens haar soortgelijk politiek gewicht kon meespelen. We zorgden zelfs voor een evenwichtige vrouwelijke presentie! Maar ... het BRT-beleid vond dat maar niets: „Wie dat voorstelt, kent niets van politiek”, zo verweet een beheerder ons publiek. Wij waren dan weer overtuigd van ons gelijk en wilden niet wijken. De maandagochtend van het eerste debat was er nog altijd geen definitief ja. Dan maar een ultimatum naar Cas Goossens, toen nog secretaris van Paul Van Den Bussche: 'Het is dit of helemaal niets'. In dat geval moet de BRT-leiding het wel zelf uitleggen aan de buitenwereld.

De tien debatten verliepen vlekkeloos. Voor een door ons gevraagde evaluatie nadien, was helaas geen tijd ...



Marc Platel

Marc Platel

Tot aan de verkiezingen zullen de media, meer nog dan anders, op alle partijsecretariaten met bijzonder veel belangstelling worden gevolgd.

'Waren we erbij?' wordt zonder twijfel de meest gestelde vraag. Enkele bedenkingen bij 'media en politiek', of beter 'tv en politiek'.

◆ VERKIEZINGEN 1999 ◆

Voor de (aspirant-)parlementairen breken deze tijden drukke dagen aan. De meeste van hen zullen tot 13 juni ieder weekeinde wel ergens op post zijn: braadfeesten, debatten, massamanifestaties. Ze houden er contact met hun directe achterban. Maar hoe jammer is het wanneer al die inspanningen niet resulteren in evenredig veel aandacht. En dat kan alleen wanneer ook de pers - onder welke vorm dan ook - verslag uitbrengt van hun aanwezigheid en activiteiten. Waarmee u tegelijk heeft begrepen dat ook de journalisten 'Binnenland' tot over hun oren in het werk zullen zitten. Enerzijds met verslaggeving, anderzijds met het selecteren van 'nieuws'. In wat volgt gaan we iets dieper in op de relatie tussen 'media en politiek', waarbij we dankbaar gebruik zullen maken van het gelijknamige overzichtswerk van *Els Witte* (VUBPress, 1991).

DRIE SPELERS

„Wat (...) vooral van belang is,” lezen we ergens, „is het feit dat politici in zeer sterke mate geloven dat hun optreden in de media veel effect heeft op hun bekendheid en populariteit. Ze zijn er hoe langer hoe meer van overtuigd dat de politiek zich voor het tv-scherm afspeelt. Zelfs als deze overtuiging ten dele een mythe blijkt, dan nog is ze belangrijk gezien ze aan de grondslag ligt van het media-optreden van politici. Dat de journalisten meehelpten aan de instandhouding van deze overtuiging is evident: zij menen op die wijze een machtig politiek wapen te hanteren waardoor de politicus grotendeels afhankelijk wordt van hen. Dit sterke geloof in de doeltreffendheid van tv-campagnes drijft de politici tevens in de richting van vaklui, die hen vanzelfsprekend evenmin van dit geloof zullen afbrengen. Maar wat er ook van zij, het resultaat is dat de politicus zijn optreden aan de media zal pogen aan te passen in de hoop hoog te scoren op de populariteitschaal.” (blz. 114)

Uit bovenstaande kunnen niet alleen het mechanisme, maar ook de 3 belangrijkste spelers in een verkiezingscampagne worden afgeleid: de politicus, de journalist en het campagnebureau. Vooral sinds de jaren '60 is de verhouding tussen deze drie grondig gewijzigd. Van campagnebureaus zoals we die nu kennen was meestal nog geen sprake. Ook de verhouding journalist-politicus was van een hele andere aard. 'Partijgebonden pers' was nog geen vies begrip en in de meest extreme gevallen werden het parlementaire mandaat en het hoofdredacteurschap gewoon gecombineerd.

Zoiets is nu, met een pers die zich ten allen tijde 'neutraal' of 'onafhankelijk' wil opstellen, ondenkbaar geworden. Meer

nog: het is niet meer de politiek die de regels stelt, het is de journalistiek: „Te opdringerige manipulatie vanwege de politicus wordt geenszins gewaardeerd, met ontwijkende antwoorden neemt men niet langer genoegen, (...). Kortom, dat het gedaan is met de vroegere almacht van de politicus, laten journalisten goed voelen. (...) Vooral als het om tv-'vedettes' gaat, laten sommige journalisten zelfs niet na uiting te geven aan een zeker superioriteitsgevoel.” (blz. 144) Voorts hebben journalisten één ding voor op de politici: zij controleren de politiek, niet andersom. „Zonder vorm van kritiek en zonder dat er een openbaar debat op volgt, verkeren journalisten nl. in de mogelijkheid exclusieven te hebben t.a.v.

bepaalde personen of organisaties, en kunnen sommige onderwerpen door hen zelfs geïgnoreerd worden.” (blz. 133)

LICHTER VERTEERBAAR

Hiermee is ook het woord 'tv-vedette' gevallen. Sinds de komst van televisie is het voeren van campagne, misschien wel van het politiek bedrijven op zich, grondig veranderd. Zeker de commerciële stations - wiens ondernemen erin bestaat om publiek te verkopen aan adverteerders - hebben daarin een belangrijke rol gespeeld. Programma's die geen grote groepen kijkers aantrokken - politiek en cultuur passen in dat lijstje - verdwenen uit *prime time* en maakten plaats voor programma's voor bredere doelgroepen. Met uitzondering van het journaal, want dat „heeft doorgaans een hoge kijkdichtheid en speelt een sleutelrol voor de doorstroming naar *prime time*.” (blz. 30)

Ofschoon ook de gedrukte media meer 'licht verteerbare' informatie brengen, is het toch vooral de televisie die hierop een patent heeft. Een en ander draagt bepaald niet bij tot een beter begrip van de politieke actualiteit. Zo kan men zonder veel moeite vaststellen dat in een tv-journaal de gebeurtenissen worden voorgesteld als „geïsoleerde nieuwsfeiten, afgescheiden van hun sociaal-economische context. Ook de onderlinge samenhang tussen de verschillende gebeurtenissen wordt verhold.” (blz. 31). Het hoeft geen verder betoog dat de actualiteit op die manier wordt teruggebracht tot een losse verzameling van gebeurtenissen.

VEDETTEN

Voor zowel de politieke verslaggeving als de politici zelf heeft deze manier van



G. Pattmans

werken ingrijpende gevolgen gehad: zij creëerde het 'boegbeeld'. Kijkers blijken namelijk meer van zgn. 'gepersonifieerde media-inhouden' te houden. En dat heeft ervoor gezorgd dat de tv politiek is gaan brengen als een duel van personen, niet van ideeën of ideologieën. „Dat vooral het persoonlijk optreden en de eigen stijl van de politicus beoordeeld wordt, is

Ik ben toch in beeld geweest!

evident. De focus wordt gericht op de fysieke kenmerken, op zijn/haar temperament en karakter, op de manier van spreken, de houding, enz. Het belang van 'performance' en 'image building' neemt hierdoor sterk toe in het politieke bedrijf, vooral tijdens electorale campagnes. Persoonlijkheidscultus en vorming van politieke 'vedetten' worden onderdelen van strategie en tactiek.” (blz. 32) Overbodig eraan toe te voegen dat ook het persoonlijke leven van de politicus daarbij vaak doelbewust in de openbaarheid wordt gebracht. *Ancliaux* met familie, *Verwiltghen* op de surfplank, *Dehaene* met zijn kleinkinderen op de cover van *TV-story*, ...

„Ideeën, standpunten en argumenten komen (...) nog slechts tot uiting voor zover ze een onderdeel vormen in de discussies die politieke prominenten met elkaar voeren. Men versterkt op die manier de vooronderstelling dat leidersfiguren van decisief belang zijn voor de politieke actie.” (blz. 33) De politici zelf zijn zich ten volle bewust van deze evolutie. De wetgever wist wat het deed toen hij, m.b.t. de wet op de verkiezingsuitgaven, een apart statuut voor het 'boegbeeld' voorzag.

In dit kader doen ook conflicten, wedstrijden en weddenschappen het bijzonder goed. De VU die haar lot verbindt aan 300.000 stemmen, de VLD en de SP die een weddenschap houden over de lonenlasten, *Tobback* die zich voor de HST zou werpen, ...

Het moge duidelijk zijn dat deze boegbeelden - die veelal op een grotere geloofwaardigheid kunnen rekenen dan hun minder bekende collega's - kunnen wegen op politiek en partij. „Het in beeld komen wordt hoe dan ook een belang-

rijke factor. Op die wijze versterken de toppolitici (...) hun monopolie. De 'stille werkers' daarentegen krijgen nauwelijks aandacht.” (blz. 101) En: „De impact van politieke boegbeelden op het kiesgedrag van de vlottende kiezer is bijzonder groot. Om louter strategische redenen zien de partijen zich verplicht met dit fenomeen rekening te houden.” (blz. 111). Onderzoek heeft bovendien aangetoond dat het aantal media-optredens en het aantal voorkeurstemmen niet los van elkaar kunnen worden gezien. Ook de partij ondervindt hun impact. Immers: „Zelfs door commentaar te geven op bepaalde gebeurtenissen, kunnen elite-personen aan een feit nieuwswaarde verlenen. Heel wat pseudo-evenementen (bv. het kussen van zeehonden/gv) zijn trouwens op dit principe gebaseerd.” (blz. 132)

DOORSLAGGEVEND?

Dat we het totnogtoe uitsluitend over tv gehad hebben is niet onbegrijpelijk: het medium wordt geacht van cruciaal belang te zijn voor het overhalen van de vlottende kiezer. Zo'n 40% van onze medeburgers heeft er op dit moment nog geen flauw idee van voor wie ze gaan stemmen: een interessante groep, groter dan de grootste Vlaamse partij. Middels de op hen gerichte campagnes zullen deze kiezers zich informeren. Daarbij ervaren ze de tv-verslaggeving als de meest geloofwaardige en objectieve. „In verkiezingscampagnes komt tv (...) op de eerste plaats als informatieverstrekker” heet het. (blz. 157)

Afsluitend nog dit: ofschoon hoegenaamd niet te onderschatten (zij bepalen bv. waarover wél en waarover niét gesproken wordt tijdens een campagne), spelen de media toch niet altijd die doorslaggevende rol die hen wordt toegemeten. Ook intellectueel vermogen, status, beroep, geslacht, inkomen, opiniepeilingen, godsdienst, leeftijd en sociale contacten (!!) ... hebben een rol in de mix die een kiezer uiteindelijk doet overgaan tot een stem voor deze of gene partij.

(gv)

⇒ De titel boven dit stuk is ontleend aan een hitje 'Allez Maurice' van *Frank Dingenen*. Deze parodie gaat over een wielrenner wiens grootste betrachting en verdienste erin bestaat om zijn sponsor ter wille te zijn door in beeld te komen ...

In verkiezingscampagnes wordt het persoonlijk leven van de politicus vaak doelbewust in beeld gebracht. Ancliaux met familie, Dehaene met de kleinkinderen op de cover van *TV-story*, Verwiltghen op de surfplank.